

ffisersblad^{et}

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 5 august 2007 • årgang 60

A clean sweep

s.6-7

Et fantastisk flyshow

på Rygge

s.18-19

Storbritannia – militær

søyle for Norge s.52-54

ffisersblad^{et}
1947-2007 **60 år**

MOTVIRKER BRAKKESYKE:

DU FÅR BILLIGERE BENSIN

**BARE VI FÅR
HA LOGOEN VÅR
PÅ KORTET DITT**

Som medlem i **Befalets Fellsorganisasjon** får du 38 øre i rabatt pr. liter bensin og diesel (på pumpepris) og 20 % rabatt på bilvask. Kortet har ingen årsavgift.

Med Esso MasterCard kan du handle varer og tjenester og få inntil 45 dagers rentefri kreditt. Kortet kan brukes på alle MasterCard brukersteder over hele verden. Du får rabatt på drivstoff og bilvask hos Esso og du betaler ingen årsavgift! Klikk deg til dine medlemsfordeler på www.ys.no/medlemsfordeler og last ned søknadsskjemaet.

Vi kjenner livet på veien.

Offisersbladet

Nr. 5 – 60. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 4636 Sofienberg, 0506 Oslo
Telefon +47 23 89 00 12
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 22 20 07 07

(Bekreftet opplag 2007: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis
BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for
innholdet og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2007:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 6 oktober	21.09	12.10
Nr. 7 desember	23.11	14.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Soldater fra Telemark bataljon.

Redaksjonen avsluttet:

27. august 2007

Fra vondt til verre!

Forsvarets ledelse har så langt klart å opprettholde en tilfredsstillende operativ aktivitet her hjemme, og i internasjonale operasjoner. Dette tross for et alt for stramt forsvarsbudsjett, der materiellinvesteringer utsettes, og militær tilstedeværelse i kongeriket Norge stadig må reduseres.

Nå er det snart kommunevalg, men det er mistenkelig stille om neste års statsbudsjett, inklusive forsvarsbudsjettet. Vanligvis, på denne tiden av året, har bevisste lekkasjer vært kommentert i pressen i flere uker. Hvorfor er det så stille nå? Får vi en ny nedskjæring av forsvarsbudsjettet, og er Regjeringen redd for at dette skal få innvirkning på kommunevalget? Mye kan tyde på at det vil komme en nedskjæring av Forsvarsbudsjettet for 2008. Skulle dette være i nærheten av sannheten, så bør Regjeringen og stortingspolitikere flest tenke seg godt om. Forsvaret står som alle vet, overfor store og meget kostbare materiellinvesteringer i fremtiden, ganske enkelt fordi vi har mengder av gammelt og utslitt materiell i såvel Hæren som Sjøforsvaret og Luftforsvaret. Det store norske bidraget i INTOPS er verdifullt, men også kostbart. Dette engasjementet ser heller ikke ut til å bli mindre i 2008. Så kjære Forsvarsminister, hva skjer? Politikere får det forsvar de er villige til å betale for har Forsvarssjefen tidligere sagt, men jeg spør meg selv: Med stupende forsvarsbudsjetter, og materiell som er overmodent for utskifting, hva sitter vi til slutt igjen med, og hvor går smertegrensen for Forsvarssjefen og Forsvaret generelt? Én ting er i alle fall helt sikkert, nå kan vi endelig sette en strek over den gamle drømmen om å ta igjen Jämtland og Härjedalen!

Så tilbake til Posten Norges monopolhelvete, rigide regler og stadige prisøkninger. Portoutgifter er fortsatt en pest og plage for flere fagblader enn Offisersbladet, og er en sikker vinner på utgiftssiden. Men det som plager meg mest, er kaoset med adresseringen av Offisersbladet. Etter at Forsvarets Lønnsadministrasjon (FLA), som Offisersbladet får adresselister fra, har lagt om gradskoder, rotet med utenlandsadresser, avdelingsadressere, samt slått sammen HÆR, SJØ, LUFT-grader, i tillegg til at offiserer opplever både degradering og opprykk. Dette er noe av grunnene til vanskelighetene med å få bladet frem det føles nesten som et uoverkommelig problem! Over 1.000 Offisersblader kommer aldri frem til leseren. Jeg håper på en snarlig løsning på dette rotet. I skrivende stund er GIH på tjenestereise i Afrika, Forsvarssjefen i Afghanistan. Det er godt å vite at vår ledelse følger opp nåværende og fremtidige tjenestesteder. GIL hadde også et utspill, der han redegjorde for at norske bakkestyrker i internasjonale operasjoner, bør ha støtte av Luftforsvaret både til transportoppdrag og støtte fra norske jagerfly under bakkeoperasjoner. Det er alltid en trygghet å ha våre egne profesjonelle luftstyrker til støtte. Men Luftforsvaret sliter i dag med for få teknikere/mekanikere, og deltagelse i INTOPS sliter da voldsomt på de få som er igjen.

For øvrig ble Offisersbladets spørreundersøkelse sendt ut til 750 tilfeldig utvalgte lesere i begynnelsen av august. Undersøkelsen vil gi meg en tilbakemelding på godt og vondt, om det meste av innholdet i bladet. Tilbakemeldinger er nyttige og kan føre til eventuelle justeringer og forbedringer. Takk til alle som tok seg tid til å svare!

Jeg ønsker deg og alle andre lesere en god start på andre halvår 2007!

Einar Holst Clausen
Redaktør

holst.clausen@bfo.no

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

Forsvarsministeren gratulerer!

Gratulerer med dagen!

Det gleder meg å kunne sende denne gratulasjonshilsningen i anledning den store dagen. I 50 år har fagforeningen virket for at befalet og deres familier skal oppleve Forsvaret som en pålitelig og omsorgsfull arbeidsgiver.

Vi er alle klar over at en viktig samfunnsaktør som Forsvaret er helt avhengig av tillit og troverdighet i samfunnet. Folk forventer at vi har en god og etisk forsvarlig forvaltning av de ressursene samfunnet har betrodd oss. Men like viktig som samfunnets forventninger til oss, er de ansattes forventninger til hva som skal prege vår personellpolitikk og organisasjonskultur. Deres tillitsvalgte har en fremtredende rolle i dette arbeidet.

Jeg er opptatt av å ha et troverdig forsvar, som er i stand til å rekruttere og beholde befalet som Forsvaret er avhengig av, for å kunne yte det som forventes av oss. Samtidig skal vi utvikle og ta godt vare på medarbeiderne gjennom hele karrieren. Dette er spesielt viktig og utfordrende i en tid med hard konkurranse om personellressursene. For å få dette til må personellpolitikk gis høy prioritet, et ansvar som BFO som arbeidstakerorganisasjon alltid har tatt alvorlig.

Personellet skal oppleve at arbeidsgiver faktisk tar ansvar for den enkelte og dennes familie i uvante, og kanskje vanskelige situasjoner. Det er nødvendig å synliggjøre at man kan kombinere en karriere i Forsvaret med et godt familieliv. Derfor er vektleggingen av familiepolitiske områder i Forsvaret viktig. Jeg ønsker å fremheve det positive og gode samarbeidet mellom oss som er sentrale ledd på dette området. Som fagforening deltar dere aktivt og målbevisst for å skape en god familiepolitikk. At vi har kommet så langt i implementeringen av et moderne familiedirektiv, skyldes i stor grad arbeidstakerorganisasjonenes innsats og prioriteringer. Dere fortjener virkelig all honnør for den innsatsen som gjøres.

Jeg har et dypt personlig engasjement for at Forsvaret skal være en god arbeidsplass. Vi skal ha et åpent og sunt arbeidsmiljø, som stimulerer til mangfold og utvikling, som igjen danner grobunn for å rekruttere og beholde verdifull arbeidskraft. Når det gjelder utformingen av fremtidens personell-/medarbeiderpolitikk, verdsetter jeg en tett dialog med dere som militær arbeidstakerorganisasjon. Jeg ønsker deres synspunkter og forslag velkommen, for sammen å trekke i riktig retning som premissleverandør for en best mulig personellforvaltning.

Jeg vil benytte denne anledningen til å fremheve betydningen av et nært samarbeid med BFO. Dialogen mellom arbeidsgiver og de tillitsvalgte er svært viktig, og sikrer medvirkning og enda bedre kvalitet i beslutningene som tas. Kontakten med dere bidrar til et verdifullt perspektiv på våre felles utfordringer. Det som jeg setter spesielt stor pris på, er et godt samarbeidsklima som gjør at vi uformelt og åpent kan få sentrale saker på bordet, og finne løsninger. Jeg lar meg stadig imponere og inspirere av det engasjementet og den kompetansen dere viser når vi i ulike sammenhenger møtes. Det er gjennom engasjement, og vilje til å påvirke, at vi trekker i samme retning mot målsettingen om at den enkelte medarbeider hver dag skal oppleve Forsvaret som en meningsfylt og motiverende arbeidsplass.

En stor takk til alle nåværende og tidligere tillitsvalgte og medlemmer i BFO for flott innsats gjennom mange år! Jeg ønsker dere all mulig hell og lykke for fremtiden.

Vennlig hilsen

Anne-Grete Strøm-Erichsen

Redaktørens leder: Fra vondt til verre!	3
Forsvarsministeren gratulerer!	4
A clean sweep	6
Kjekt å ha – verdt å vite	8
Paris Air Show 2007	10
Første kvinnelige stasjonssjef	13
Britisk pessimisme i Afghanistan	14
Litt av hvert	16
Rygge Air Show 2007	18
Tilbakeblikk	21
BFO leder: BFO feirer 50-års jubileum	22
Gule sider	23
KAFO leder	36
BESO leder	36
Leserbrev	37
Hektisk for kampflya	38
Lever opp til legenden!	40
En annerledes sommerferie	46
Veien mot vinklene	48
Litt av hvert	50
Storbritannia – en militær søyle for Norge	52
Intervju med general Løvbukten	56

KNM Fridtjof Nansen testet fartøyets luftvernsystem utenfor California:

«A CLEAN SWEEP» – OG FEIEKOST I MASTEN

KNM Fridtjof Nansen ankom i forrige uke havn i San Diego på vestkysten av USA med en kost hengende i masten - tegnet på en såkalt "clean sweep" – i dette tilfellet med seks treff av seks mulige Evolved Sea Sparrow Missile (ESSM).

Av kommandørkaptein **J. Ketil Steine**,
FST/SST

-Et fantastisk fartøy - med en meget god besetning, konkluderer skipssjefen, kommandørkaptein Halvard Flesland, etter at F310 - KNM Fridtjof Nansen - i perioden 16. mai til 15. juni har gjennomført Combat System Ship Qualification Trials utenfor kysten av California i USA. Prøvene og testene er deler av den operative evalueringen av luftvernsystemet AEGIS ombord på Nansen-klassen. Perioden har inneholdt omfattende teknisk testing av systemene langs kai, avanserte øvelser innen luftvern og elektronisk krigføring, samt en uke med "live" skyteøvelser på havet. Testprogrammet ble gjennomført sammen med fartøyene USS Gridley (USA) og SPS Mendez Nunez (Spania). -Det er første gang i historien at tre AEGIS-fartøy fra forskjellige nasjoner gjennomfører slike tester sammen, og det har vært en unik erfaring for alle involverte, sier Flesland og forteller at KNM Fridtjof Nansen, som forlot Haakonsværn den 11. april, nå er på vei tilbake til Norge med beregnet ankomst den 20. juli.

GIS meget godt fornøyd

– F310 er et kampfartøy – det første av i alt fem i kampsystemet Fridtjof Nansen – og det er betryggende å konstatere at disse delene av fartøyets hovedvåpen fungerer, sier Generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Jan Eirik Finseth – som, sammen med sjefen for Fregattvåpenet i Kysteskadren, kommandør Bjørn Egenberg, inspiserte skyteøvelsene. Avgående sjef for Fregattprosjektet i Flo, kommandør Per Erik Gøransson, og den nye sjefen, kommandør Nils Andreas Stensønnes, var også til stede ombord første dag med skyteøvelser, mens de observerte andre dag fra kontrollstasjonen på land.

"A clean sweep"

Det ble sist uke skutt seks ESSM og 120 skudd med 76 mm kanon. -Scenariene som ble testet var svært avanserte og representative for en reell missiltrussel. Fartøyet engasjerte både subsoniske og supersoniske mål, mål i stor høyde (Highdivers) og mål i svært lav høyde (Seaskimmers). Alle missilene traff målene som de skulle, og alle testene ble gjennomført etter planen, forteller en fornøyd skipssjef Flesland: -Testene

har således vært en stor suksess. I den amerikanske marinen kalles dette "A clean sweep", og det heises en kost i masten. KNM Fridtjof Nansen ankom således til San Diego med en kost hengende fra en signalline i masten. Nøyaktige resultater fra testene vil ikke foreligge før analyse av alle dataene er gjennomført, sier Flesland og forteller at det er et stort apparat som skal til for å gjennomføre denne typen tester: -Den amerikanske marinen har et av verdens beste skytefelt med tilhørende fasiliteter i California. Disse fasilitetene omfatter en egen flyplass med en rekke typer fly og helikoptre spesielt utrustet for å gjennomføre testene. Fra et eget kontrollrom styres klarering av skytefeltet og styring av målene, som flys inn mot fartøyene. Dataopptak fra systemene blir hentet med helikopter fra fartøyene hver dag etter avsluttet testing, og et analyseteam bearbejder dataene i løpet av natten slik at fartøyene får en foreløpig rapport neste morgen. -Det er imponerende å se hvilke ressurser den amerikanske marinen har, og hvor mye vekt de legger på å teste ut sine systemer, avslutter kommandørkaptein Halvard Flesland.

Ny og billig 26 tommers LCD-Tv fra Panasonic.

Den har betegnelsen TX-26LMD70, og mange var litt skeptiske til denne meget prisgunstige flatskjermen. Den er stilfull med matt svart finish pakket rundt en slank, skråslipt kant, med enkelte sølvdetaljer. Den har to HDMI-innganger, i tillegg til de vanlige standardene komponent video, PC og generelle analoge AV-mulighetene.

En «Intelligent Scene Controller» justerer automatisk intensiteten i baklyset ved mørke scener. Resultatet er dype og kraftfulle svartnivåer, mens fargene også ivaretas gjennom å produsere renere og klarere rød – og blåfarger. Den har Panasonics IPS Alpha LCD panel, med muligheter for utvidede bildevinkler og bedre kontrast.

Tester viser at fargene er litt av et fyrverkeri, der eksempelvis hud og ansiktstrekk er rene, og uten støy. Veiledende pris er 7.525 kroner, noe som er overkommelig for de fleste i dag.

Fakta

26-tommers Plasma-TV
HD- klar
1366 x 768 piksler
Digital tuner
7 000:1 kontrastforhold
Vreal2 image processing
1080p avspilling
PC-kompatibel
IPS ALPHA LCD Panel
Viera Link funksjonalitet via HDMI
Dynamisk baklyssystem
Colour management
Støyreduksjon
Pseudo surround audio option

Tilkoblinger

To HDMI innganger
To scart (begge RGB)
Komponent video inngang
Composite video inngang
S-video inngang
D-Sub PC inngang
Stereo audio innganger
Stereo audio utgang
Hodetelefon-jack
RF inngang
CAM slot

Logitech er gode på mus

MX Air™ Rechargeable Cordless Air Mouse

MX Air Rechargeable Cordless Air Mouse er betegnelsen på Logitechs nyutviklede mus.

Når du bruker den på skrivebordet gir den avanserte laserteknologien deg nøyaktig sporing og øyeblikkelig respons. I luften vil den nye bevegelsessensoren Freespace™ gjøre håndbevegelser om til presis og behagelig kontroll over musepekeren. Len deg tilbake og lytt til musikk, se på bilder eller surf på Internett fra skrivebordet eller fra den andre siden av rommet. I tillegg er det flere spesialknapper for

medieavspilling, og det er nok med tanke på multimedia at Logitech har utviklet denne musen. Den burde være ideell for alle med stue-PC. Rekkevidden er oppgitt til ti meter, og den har oppladbare batterier. Logitech MX Air, er nå straks på markedet, og koster veiledende 1.299 kroner.

Kjedelig på kontoret?

Neppe! Men dette er vel ønskedrømmen til alle luftvernartillerister, som ønsker å sprite opp dagene på kontoret litt. Denne rakett launcheren med tre raketter, plugges rett inn i USBen på datamaskinen – stilles inn mot målet, og ved hjelp av tastaturet avfyres raketten.

Denne festlige saken kan kjøpes på www.boysStuff.co.uk og koster ca 350 kroner.

Ønsker du deg et speilreflekskamera, så sjekk Canon EOS 40D

Canon EOS 40D er Canons ny tilbud til fotoentusiaster og «profesjonelle amatører». Dette er et kamera med proffkvaliteter, som man normalt finner på kameraer til en betraktelig høyere kostnad. Ytelsene på Canon EOS 40D betydelig oppgradert. Kameraet har DIGIC III-prosessor og den leverer bilder på 10,1 megapiksler på en APS-C CMOS-bildebrikke, og kameraet har fått en 3 tommers LCD-skjerm som støtter direktevisning eller Live View. Kamerahuset på EOS 40D skal også være mer værbestandig enn på EOS 30D.

EOS 40D blir levert med en del programvare. Programvaren som er inkludert er Digital Photo Professional, som er en RAW-konverterer og som du kan bruke for å lage dine egne bildestiler. ImageBrowser/ZoomBrowser og PhotoStich er også med i pakken. Jeg har selv prøvd kameraet, og kan kort fortalt si at det er meget brukervennlig, og ta tar fantastisk skarpe bilder. For å utnytte kameraets fulle kapasitet, må man regne med litt prøving og feiling over noe tid.

Canon EOS 40D har en veiledende utsalgspris (kun hus) på 13.499 kroner. Salgsstart er i september.

NFF grunnlagt 1963

NFF Norsk Flytteforbund

AA Flyttetjenester AS

Vestby Østre, 2420 Trysil
Tel 62455300
Faks 62455301
flytte@aaflytt.no

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12,
0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8,
9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no

Kongstein & Sønn AS

Thranesgt 2,
3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21,
0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

Kaarvands Transport

Brøttemsvæien 147,
7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
post@kaarvands.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41,
6018 Ålesund
Tel 70143070
Faks 70155007
post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Råbekk svingen 1 A,
1617 Fredrikstad
Tel 69392000
Faks 69397340
firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033,
4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21,
4007 Stavanger
Tel 51530475
Faks 51524907
stavanger.flyttebyra@c2i.net

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B,
7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Wergeland AS

Hjortlandsveien 1,
5134 Flaktveit
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Zachariassen Transport&Flytteservice as

Straumfjellsvn 9,
5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

FLYTTHING ER EN TILLITSSAK – SE ETTER NFF LOGOEN

NFF Norsk Flytteforbund – Når kvalitet og service teller

www.flytteforbund.no • nff@flytteforbund.no • Postboks 13 Hovseter, 0705 Oslo

PARIS AIR SHOW

Det hele startet i 1909, og bar visstnok mer preg av en picnic på landet, med enkelte innslag av halssprekkende oppvisninger med datidens flygende "gjenstander". For nærmere åtti år siden brukte flylegenden og den amerikanske eventyreren Charles Lindberg flystripen Le Bourget nord for Paris til en mellomlanding under en av sine rekordflygninger. I år ble arrangementet det største noensinne, med over 2.000 utstillere, 140 utstilte fly og rundt 500.000 besøkende.

Saab med sin JAS Gripen stand.

Eurofighter stilte med en fullsize modell på sin stand.

2007

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Joint Strike Fighter har jo bare modeller av JSF om dagen.

Paris Air Show er definitivt det største flyshowet i verden, og alle som er noen innen forsvarsindustrien eller i internasjonal luftfart er til stede på messen. Paris Air Show er et kommersielt flyshow organisert av fransk luftfartindustri, Groupement des Industries Françaises Aéronautiques et Spatiales (GIFAS). De har som oppgave å demonstrere militære og sivile luftfartøyer til potensielle kunder, og fungerer som et internasjonalt forhandlingsmarked for flybransjen. Offisielle kilder hevder at det i år ble tegnet salgskontrakter for minst 300 fly, til en verdi av over 180 milliarder kroner.

Utstillingen som varte fra 18. til 24. juni, var alle dager spekket med oppvisningsflyging fra så vel sivile fly og helikoptere, som jagerfly og kamphelikoptre. De fleste bedrifter som produserer og leverer deler til flyindustrien var også tilstede med stands i de enorme hallene på området. De første dagene av uken var da også en lukket fagmesse, og sivil publikum slapp ikke inn før fredag - søndag. Le Bourget er for øvrig ikke lenger åpen for vanlig kommersiell trafikk, men brukes som "småflyplass" for mindre businessfly, eid av de med velfylte lommebøker.

Offisersbladet var invitert til Le Bourget av både Eurofighter og JAS Gripen, men benyttet også anledningen til å se litt nærmere på Amerikanernes utstillingsmodell av Joint Strike Fighter, og utrolig mye mer for en som er over gjennomsnittet interessert i alt som beveger seg i lufta. Apropos store flyshow, så arrangerer Farnborough i England et tilsvarende Air Show året etter le Bourget, med et mer militært tilsnitt. Mange vurderer Farnborough som et bedre og mer spennende alternativ for forsvarsindustrien.

Å være på et slikt vanvittig stort flyshow, med enorme områder fylt opp med alt av det siste innen den militære og sivile flyverden, samt et folkehav av flyinteresserte mennesker, er en opplevelse som er vanskelig å beskrive med ord. Etter å ha gått seg bort i over 100.000 kvadratmeter med utstillinger fra bedrifter som leverer det meste til flyindustrien, var det en lettelse å få bevege seg på uteområdene, hvor flyene var utstilt. Jeg velger å bruke bilder for å formidle mange av inntrykkene fra le Bourget, men må si at det som faktisk imponerte mest, var to rake motsetninger, nemlig oppvisningen til verdens største passasjerfly Airbus A-380, i forhold til det lille yndige seilflyet som noe senere, med markeringsrøyk på vingetippene, gjorde herlige akrobatiske øvelser til musikken "Time To Say Goodbye". Til slutt vil jeg bemerke at førerløse fly (UAV), til bruk for overvåking og informasjonsinnhenting fra så vel amerikanske, britiske, tyske som israelske produsenter, var meget godt markert på le Bourget. De er svært teknologiske, moderne og fremtidsrettede hjelpemidler i krig og fred. Ikke minst i disse tider med asymmetriske trusler, hvor behovet for overvåking er en nødvendighet.

UAV'er i alle tenkelige former sto utstilt.

Spesielt morsomt var det ikke for produsentene av det siste på kampflyfronten, når den nå tilårskomne MIG-29, gjorde ting i lufta som teoretisk sett ikke er mulig, og nesten ikke er praktisk mulig heller! Med rå motorkraft og utrolige flyegenskaper, gjorde russernes MIG-29 manøvrer som selv ikke dagens jagerfly har mulighet for å utføre. Den rød-lakkerte MIG'en (med en stor kommuniststjerne på ryggen) tok pusten fra tilskuerne med haleglidninger, sakteflygninger, krappe svinger og "bråstopper" i lufta. Jeg observerte amerikanere og andre lands flyprodusenter som plutselig var mer interessert i skopussen, enn dette råskinnen av en russer.

Opptil 100.000 besøkende på Le Bourget gjør at besøket blir organisert kaotisk.

Den over 25 år gamle F-16 var vel kjent for de fleste, men er alltid like flott å se på.

Den amerikanske Hercules C-130J (som Norge har kjøpt), var selvfølgelig på plass.

Det enormt store Airbus A-380 ruvet godt i terrenget, og imponerte tilskuerne med manøvrering i lav høyde.

FØRSTE KVINNELIGE STASJONSSJEF

Hun er den første kvinnelige stasjonssjefen i Luftforsvaret.

Tonje Skinnarland er nå ny luftvingsjef på Luftforsvarets stasjon Mågerø.

Militær oppstilling og sjefsskifte på Mågerø.

I et svært hektisk miljø gjør personellet på Kontroll & Varsling en fantastisk jobb.

Tekst kaptein Hanne Olafsen, Luftforsvaret
Foto Jan Erik Glad, Luftforsvaret

Hun er dermed den syttende stasjonssjefen i rekken på Mågerø.

- Jeg må jo si jeg er stolt av å være første kvinnelige stasjonssjef. Det er en viktig milepæl i målet om å nå økt kvinneandel i Forsvaret, sier oberstløytnanten som har over tjue år bak seg i Forsvaret, hovedsakelig innenfor kontroll- og varslingsbransjen.

Hun får derimot ikke vært mange ukene i nyjobben da hun i september skal ut i barselpermisjon.

- Litt rart og vemodig at jeg ikke kan starte i jobben med en gang, men gleder meg veldig til å starte etter ti måneder hjemme med barnet, sier 39-åringen.

At hun er gravid kvinnelig sjef, har ikke bydd på problemer, ifølge Skinnarland.

- Det har kun vært positiv respons fra ledelsen og medarbeidere om at jeg går rett ut i fødselspermisjon. Det har vært veldig god tilrettelegging og velvilje til å holde meg involvert, noe som viser at det er og skal være helt naturlig for kvinner i Luftforsvaret å få barn og samtidig gjøre karriere, skryter hun.

- Kompetansen blir jo ikke borte fordi om man har større oppmerksomhet som andre ting enn Luftforsvaret i en periode, understreker generalmajor Stein Erik Nodeland, Generalinspektør for Luftforsvaret.

Selv ønsker hun å være en rollemodell for yngre kvinner.

- Det er viktig å vise at mulighetene til å gjøre karriere er tilstede, poengterer hun.

Målet for kvinneandel i Forsvaret er femten prosent. I dag er det syv. Det har vært jobbet aktivt med tiltak for å rekruttere inn flere kvinner den senere tid, nettopp fordi mangfold er viktig.

- Vi ønsker kvinner i luftforsvaret fordi vi mener at vi med det får et bedre luftforsvar. Kvinner tilfører oss en ny dimensjon som er viktig for å forbedre vår virksomhet, samt at vi får et bredere rekrutteringsgrunnlag, fastslår generalinspektøren.

Oberstløytnanten føler seg trygg på at hun har fått jobben på grunn av sine kvalifikasjoner og ikke fordi hun er kvinne, noe Nodeland støtter oppunder.

- Hun har en fremragende intellektuell kapasitet som har bidratt i flere sammenhenger når det gjelder fremtidig utvikling av Luftforsvaret. Hun er også en person som evner å tenke helhet, samt se sakene fra nye sider, sier en tydelig fornøyd generalmajor.

Som en av to stasjoner i Norge som sørger for total overvåking av luftrommet og havet, vil Mågerø-sjefen sammen med sine kollegaer få nok å gjøre.

- For meg er *team* et sentralt element i ledelse i betydningen; Together Everybody Achieves More, fastslår hun.

- Jeg vil hevde at hun er en av de beste offiserene vi har i Luftforsvaret, og vi er meget glade for at hun kan ta fatt på en så vidt krevende oppgave som det sjef 130. luftving er, sier generalinspektør Nodeland. (Foto: Luftforsvaret)

Tonje Skinnarland overtar etter Bjørn Trygve Hansen. - Jeg er veldig takknemlig for muligheten, og ydmyk overfor de utfordringer som stillingen som luftvingsjef vil gi, sier hun. (Foto: Jan Erik Glad, Luftforsvaret)

BRITISK PESSIMIS

En rapport utarbeidet for Underhuset i Parlamentet i London tegner et pessimistisk bilde av situasjonen i Afghanistan. Det er trolig som svar på dette at president Hamid Karzai i august sa at krigen mot Taliban kan vinnes.

Av John Berg

Rapporten, skrevet for Underhusets forsvarskomite, lister tre hovedårsaker til de dystre konklusjonene: NATOs ISAF (International Security Assistance Force) har for få styrker, det er utilstrekkelig luftstøtte og det finnes ingen samlet plan mot narkotika.

Britene har i dag 7700 mann i det sørlige Afghanistan, en økning fra 3300 før april i år. Hittil i år er mer enn 20 briter drept og styrkene er meget hardt presset av det nødvendige operasjonstempoet.

Ikke demokrati

I rapporten, som ble publisert 18. juli, heter det at NATO-landene ikke har bidratt med de bakkestyrkene som foreskrives i alliansens CJSOR (Combined Joint Statement Of Requirement). Styrkene er derfor langt fra tilstrekkelige til å sikre stabilitet, til å frata Taliban og andre opprørere forutsetningene for deres operasjoner, og for å skape demokratiske institusjoner.

Rapporten hevder også at situasjonen forverres fordi en betydelig andel av ISAF styrkene er underlagt nasjonale begrensninger på hvordan de kan operere.

Mangler utstyr

Britisk presse har dessuten i lang tid vært full av rapporter om manglende utstyr både

i Irak og Afghanistan. Det hevdes blant annet at de britiske soldatene mangler effektive beskyttelsesvester, og ved en anledning skal en soldat ha blitt drept en tid etter at han ble beordret til å gi fra seg den moderne vesten sin. Av pressen kan det se ut til at flere rettsaker mot det britiske Forsvarsdepartementet er under oppseiling, der pårørende ønsker å gjøre ansvar gjeldende.

Inntrykket av mangler understøttes i Underhusets rapport. Rapporten nevner blant annet Land Roverne som er sårbare for IED (Improvised Explosive Device) grøfte- og bilbomber. Britene anskaffer imidlertid nå en serie pansrede feltkjøretøyer, 162 Vector feltvogner og 108 Mastiff. Dessuten er et antall FV430 beltegående pansrede personellkjøretøyer i forskjellige versjoner modifisert med bedre pansring.

Lufttransport

Det er imidlertid prekær mangel på luftstøtte og spesielt på lufttransport. Mangel på utility helikoptere medfører at for mange risikable transporter må gå på vei. Britisk presse har hevdet at evakuering av sårede går vesentlig langsommere enn det amerikanerne i sin tid klarte i Vietnam. (Der gikk det imidlertid normalt meget fort.)

Britene har allerede inngått avtale med Danmark om å overta seks middelstunge AgustaWestland EH101 utility helikoptere fra danskenes bestilling for å få maskiner

raskest mulig, mot at danskene får tilbake seks britisk bestilte EH101 senere. Videre vil åtte CH-46 Chinook tunge helikoptere som nå står i opplag bli tilgjengelige de neste par årene. Fire Sea King er nylig deployert.

Flere fly

Britene har allerede mistet ett av sine 25 helt nye Lockheed Martin C-130J Hercules transportfly i Irak. Én ekstra Herc er nå deployert til Afghanistan. Britene har leid og senere kjøpt fire Boeing C-17 Globemaster III tunge transportfly med maks lasteevne på 77 tonn, og bestilte i fjor et femte. Nå bestilles en sjette C-17.

Britene har dessuten forholdsvis nylig deployert tolv Harrier kampfly til Afghanistan.

Opium

Den britiske rapporten hevder at det kreves en langvarig, beslutsom og tydelig internasjonal innsats for å få bukt med opiumproduksjonen i Helmand. Dette forutsetter sikkerhet slik at bøndene kan satse på alternativ produksjon og vite at de og deres familier vil kunne leve av det.

Det er grunn til å være bekymret over at ISAF ikke klarer å informere den afghanske befolkningen i tilstrekkelig grad om sine hensikter vedrørende opiumdyrkingen. Dette medfører økt risiko for de britiske styrkene, hevdes det i rapporten.

ME I AFGHANISTAN

Norsk Artilleri 1814 – 1895, Bind 1

Av kommandørkaptein Odd T. Fjeld

Boken er meget leseverdig. Den tar for seg de tekniske sider ved skyts og ammunisjon. Den gjør det uten å gå i slik dybde at leseren har vanskelig for å følge med.

Illustrasjonene i boken er meget klare og tydelige.

Den starter i kapitlene 1 og 2 med forklaringer og uttrykk som for det meste er gjeldende den dag i dag.

I kapitlene "Mål og Vekt" og "Kaliberbestemmelser" finner vi utmerkede forklaringer og omregningstabeller for det mylder av forskjellige mål og vektsystemer som fantes på den tiden. Det blir forklart hvordan "Den Kongelige Norske Artillerie- og Constructionskommission" arbeidet for å stille krav til, godkjenne og vedlikeholde våpen og ammunisjon.

Kapittel 6 og 7 er viet svartkruttet. Hva det bestod av og hvordan det ble fremstilt. I kapittel 8 beskrives de jernverk som produserte skytsrør. Det er nesten utrolig hvor mange norske jernverk som støpte rør i dette tidsrommet. Utenlandske jernverk som produserte kanonrør til det norske forsvaret er også tatt med.

Kapittel 9 er viet ammunisjon. Fjeld har forstått at artilleri ikke bare er skyts men også tilhørende ammunisjon. Ja, skytset er i grunn bare et leveringsmiddel

og ammunisjonen stridsmidlet. Han tar i detalj for seg både drivladningen og prosjektilene. Gamle rundkuler med kardesker, drueskudd blir forklart. Ja, de var oppfinnsomme i den tiden også.

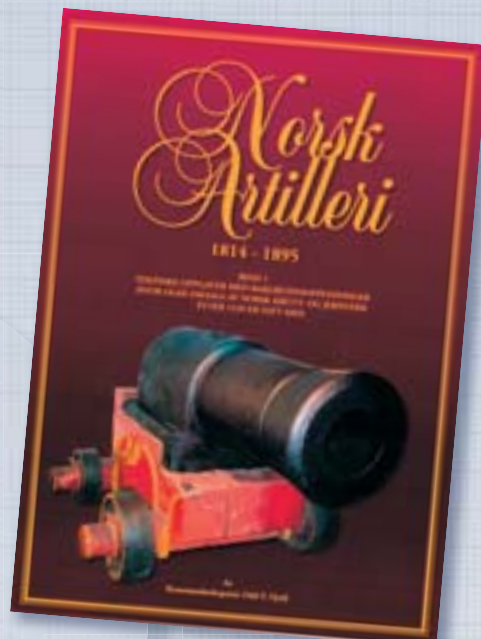
Innføringen av de første brannrør er for enhver som interesserer seg for artilleriteknikk og historie nemmes et funn.

Jeg ser frem til Bind 2 av boken. Da mitt hovedinteressefelt innen artilleri er ytreballistikk og våpenvirkning håper jeg han i dette bindet blant annet tar for seg hvorledes rundkulene og prosjektilene fløy, (Prosjektiler går ikke — de flyr) og den virkning de hadde i målet. Jeg forstår godt at Fjeld vil holde seg til det tidsrom han kjenner best. Men det er leit at han ikke går inn i 1900-tallet. Her er det gjort for lite.

Boken koster kr 350,- og selges i museumsbutikken på Forsvarsmuseet.

Du kan også kjøpe den i Forsvarsmuseets venners nettbutikk på www.fmuv.no

 Anmeldt av oberst Didrik Cappelen

NATOs nye ubåteredningssystem

KV Harstad gjennomførte i sommer det første testprogrammet med Natos nye transportable ubåt-redningssystem, NSRS (Nato Submarine Rescue System). NSRS er et komplett system for redning av personell fra nødstedte ubåter. Systemet er oppbygget på en slik måte at det er transportabelt med fly verden over. Flere fartøy over hele verden skal også være klargjort slik at systemet kan monteres i løpet av ca 1-2 døgn. I Norge er nå KV Harstad tilpasset og klargjort, i tillegg kommer de nye fartøyene i Barentshavklassen til å bli klargjort på samme måte.

Utrustning og testing startet i Glasgow 10. juli og ble avsluttet den 19. juli.

Testene innebar montering av PLARS (Portable Launch and Rescue System), SRV (Submarine Rescue Vehicle), samt testing og godkjenning av Lloyds og DnV. Ansvarlig for gjennomføring av testprogrammet er Rolls Royce, som har utviklet og bygget systemet. I tillegg deltar flere underleverandører i arbeidet. Testene i denne omgang omfattet ikke dekompresjons-enheten som skal følge systemet. En test med hele systemet vil først bli foretatt i slutten av september, da fra et fransk fartøy. Hele systemet forventes operativt rundt årsskiftet 07/08. Første store fullskalaøvelse blir "Bold Monarch" i juni 2008, da med KV Barentshav eller KV Harstad som sannsynlig hovedplattform.

KV Harstad ventes tilbake til Norge i slutten av juli, for å gjenoppta patruljeoppdrag i slepebåtbereidskapen i Nord-Norge.

 Alf Borgund og
Ovin Nilsen Skipssjef KV Harstad

Intet oppdrag er for vanskelig eller for stort for oss når det gjelder emblemer

Siden 1962 har vi vært leverandør av alle typer emblemer som emaljearbeider, våpenskjold, mansjett/slipsnåler og slips.

Våre kunder er forsvaret, kommuner og foreninger

Våpenskjold. Utførelse i high Relieff og håndmalt. Leveres også i antikk kobber/messing samt kunstnerisk håndbrodert montert på treplater.

Emaljearbeider i ekte emalje. Leveres som jakkenåler, mansjettknapper/slipsnåler. Leveres også i antikk/sølv-gull.

Håndbrodert/maskinbrodert.

Jakkemerker, slips og dameskerf. Vår designer tegner forslag uten forpliktelser for Dem. Leveres i polyester og silke.

Tordenskjold/Kielland.

Leveres i antikk sølv

Ta kontakt for nærmere informasjon.

La deres merkeproblem bli vår utfordring

PER HAUGE A.S

EXPORT - IMPORT, MILITÆRE OG SIVILE DISTIKSJONER

Bertha Bergsgate 11, 4009 Stavanger

Tlf.: 51 52 46 50 / 51 57 69 40

Fax: 51 52 95 52

Mailadresse: per_hauge@yahoo.no

UTENLANDSBEORDRING VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

NYE VOLVO V70

- luksuriøs, sporty, praktisk, sikker og miljøvennlig
- fortsatt nummer en i segmentet for store stasjonsvogner

ONE WORLD, ONE MARKET

VOLVO INTERNASJONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttfot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/ sluttbrukes.

Velkommen til en informativ samtale med Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mob. 901 35 280, fax 22 64 55 17. E-mail: jon.bergersen@bilja.no

bilja
Nordens største biljede

Fantastisk flyshow på

40-års jubilaranten 720 skvadron, kom dunderende innover området med alle sine Bell 412.

Rygge flystasjon var den 25. og 26. august, arena for det største og beste flyshow som har vært arrangert i Norge på mange tiår. Med et overraskende godt vær, strømmet folk til fra alle landets kanter, og man regner med at besøkstallet nærmet seg 60.000 mennesker i løpet helgen. Flott er det også at Luftforsvaret/Rygge flystasjon, gir overskuddet til kreftsyke barn.

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Luftforsvaret og Rygge flystasjon, gjennomførte et prikkfritt arrangement i samarbeid med sivile flyklubber, og en rekke frivillige organisasjoner.

Vi må tilbake til 1970-tallet for å huske et tilsvarende variert og vellykket program. Det var lagt stor vekt på at hele familien skulle hygge seg på Rygge under helgens flyshow. Med hoppeslott og mange andre barneaktiviteter, kombinert med et stort antall serveringskiosker og store gresslagte publikumsområder, ble det en flott opplevelse for store og små.

Programmet var tett og variert fra morgen til kveld, og det meste innen dagens militære og sivile "luftaktiviteter" syntes å bli dekket. Luftforsvaret, kampflyleverandører, flyklubber, sponsorer og mange flere, brukte bakkeområdene godt for å markere seg. Markere seg gjorde også Rygges 720 skvadron, som i 2007 har 40 års jubileum.

Helikopterskvadronens åtte Bell 412, deltok i flere attraksjoner i løpet av flyshowet.

Offisersbladet gratulerer herved 720 skvadronen med 40-års jubileet!

Her er en liten bildekavalkade fra en herlig dag på Rygge Air Show på søndag!

Actionfylt demonstrasjon hvor 720 skvadron laster av spesialstyrker for å uskadeliggjøre terrorister.

Rygge!

Aerobaticteamet "Aerostars" fra Storbritania, imponerte med sine JAK 50.

NATO stilte med en spesiallakkert AWACS.

En herlig svensk todekker fra tiden rundt 1. verdenskrig - fullt flygbar.

Modellfly i særklasse.

Det er like spennende hver gang for de minste.

Norges første NH-90, enda ikke levert ferdig testet.

En god samling av jagerfly sto samlet i Nordenden av flyplassen.

Sjansen er stor for at det er mer lønnsomt for medlemmer av Befalets Fellesorganisasjon å samle forsikringene sine i If.

Avtalen mellom BFO og If sikrer deg som medlem rabatt på de private forsikringene dine. Du får 10 prosent rabatt på forsikring av personbil, villa, hytte, motorsykkel, fritidsbåt, verdisak, husdyr og veteranbil.

Og husk – det er ekstra lønnsomt å samle alle forsikringene i If. Da kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og andre fordeler. Spør oss om hvilke forsikring som teller for If Pluss

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på
telefon 23 09 24 50 eller mil 05 10 24 00

Rolig, vi hjelper deg.

Arne Lycke
Arne Lycke, risikospesialist

www.if.no Tlf: 02400

KILDE: WWW.IF.NO

nr 6834560

Den første Gulfkrigen

Irans islamske revolusjon fant sted i 1979, samme år som Saddam Hussein kom til makten i Irak etter et internt kupp i det regjerende Baathpartiet. For den nye presidenten virket et angrep på Iran fristende og langt fra umulig.

Av Trond Sætre

Etter revolusjonen manglet Iran både offiserer og materiale. Hæren besto hovedsaklig av militser. En rask seier ville gi Irak både politisk og økonomisk dominans over hele området. Saddam gjorde det klart, også innad i sin egen hær, at Irak bare var ute etter å annektere provinsen Khuzestan og elven Shatt al Arab, eller Arvand Rud på persisk. Elven var viktig for oljeeksporten i begge land. Men han håpet samtidig at et iransk nederlag skulle forårsake Ayatollah-styrets fall.

I realiteten erklærte Irak krig 17. september 1980. Da sa Saddam Hussein opp Alger-avtalen som hadde satt en midlertidig stopper for striden om Shatt al Arab. "Denne elven må få tilbake sin irakisk-arabiske identitet" uttalte Saddam i parlamentet. De første angrepene, som begynte den 22. september, var vellykket. De iranske styrkene viste seg å være like svakt organisert som forventet. Men selv om Irak erobret flere viktige stillinger tidlig i krigen, deriblant havnebyen Khorramshahr, møtte den irakiske hæren sterkere motstand enn forventet. Det ble ingen massiv mobilisering mot det nye styret i Iran, slik Saddam hadde regnet med. Krigen samlet iranerne, og innen november hadde landet en hær av frivillige som talte rundt 100 000 ved fronten. Iran, som av naturlige årsaker hadde større marine enn nabolandet holdt i gang en effektiv blokade. Irakerne greide heller ikke å erobre luftrommet, da de iranske hangarene var bygget for å tåle bombeangrep.

Det skulle gå mer enn et år før det iranske forsvaret var strukturert nok til utfordre de

irakiske stillingene. Men våren 1982 begynte Iran å vinne tilbake erobringene i Khuzestan. Irakiske tropper samlet seg i Khorramshahr, og forsøkte et motangrep derfra, uten å lykkes. I løpet av få dager hadde Iran erobret forsvarslinjene rundt byen, og etter enda et par dager med kamper innad i byen, ble byen erobret tilbake den 24. mai.

Nå var Irak slått tilbake til sine egne grenser, men en våpenhvile virket umulig. Iran stilte en rekke fredsforhold som de visste at Saddam ikke ville godta, og forberedte en kontrainvasjon. I juli igangsatte Iran et angrep på den viktige irakiske byen Basra. Men å krige mot irakerne i deres eget land var vanskeligere enn Iran hadde trodd. Grenseforsvaret var effektivt utbygd allerede før krigen startet; langs grensen sto et nettverk av bunkere som lett kunne utstyres med artilleri. Irans strategi, som gikk ut på å sende massive menneskelige stormangrep, fungerte heller ikke like godt som det pleide å gjøre på iransk territorium, da de manglet støtte fra flyvåpen og artilleri. Stormangrepene besto i praksis av kanonfjende. Men Irans skruppelløse bruk av denne strategien slet på det irakiske forsvaret. Iran ble notorisk kjent for å sende ikke bare vanlige infanterister, men også barnesoldater og noen ganger kvinner og gamle, til fronten. Iran hadde flere mennesker å ofre i krigen, og større vilje til å gjøre nettopp det.

Internasjonalt var det Irak som fikk mest støtte, selv om de hadde startet striden. Krigen mot Iran ble støttet av Saudi-Arabia og Kuwait, og Irak fikk kjøpe våpen fra Sovjet og Frankrike mens den første fasen av krigen pågikk. USAs forhold til både Iran

og Irak var i begynnelsen kjølig, men amerikanerne valgte etter hvert å støtte Irak. Delvis fordi Irak hadde støtte fra de fleste araberstatene, og delvis fordi USA fryktet konsekvensene av en iransk seier mest.

Da Iran i 1986 greide å erobre havnebyen Al Faw, tok Irak mer effektive militære virkemidler for å hindre en videre iransk ekspansjon. Irakerne begynte å foreta flere angrep på iranske byer, og i tillegg på viktig verfts- og oljeindustri. Dessuten brukte de giftgass på fronten. Per av 1987 trodde Iran fortsatt på seier, og nektet å godta en fredsavtale. Men innen 1988 hadde Iran mistet mesteparten av erobringene langs grensen, og iranske ledere presset Khomeini til å godta FN-resolusjon 598 om våpenhvile.

Det er vanskelig, i alle fall for en vestlig betrakter, å se at det var noe vellykket ved Iran-Irak-krigen. Den endte som en typisk utmattelseskrig, der partene til slutt gikk med på våpenhvile fordi de begge var tappet for ressurser. Irak hadde bedre militært utstyr, mens Iran til gjengjeld hadde flere soldater. Men gang på gang viste det seg at ingen av de krigførende partene greide å bruke fortrinnet sitt til å vinne noen avgjørende seier. Utkjempingen av krigen blir gjerne sammenliknet med utkjempingen av 1. verdenskrig.

Den mest konkrete følgen av den første Gulfkrigen, var den andre gulfkrigen. Irak, som sto igjen med militær selvsikkerhet men også med en enorm gjeld, prøvde å løse problemet ved å okkupere Kuwait i 1991. Dermed gikk Saddam Hussein brått fra å være amerikanernes allierte til å bli amerikanernes fremste fiende.

BFO feirer 50-års jubileum

BFO er resultatet av en sterk tro på at befalet står sterkest når de står sammen, og mange har gjennom årene arbeidet hardt med det mål for øyet at en gang skulle befalet kunne samles i én organisasjon. Den sterke troen på dette går som en rød tråd gjennom BFOs historie og er i dag et bærende fundament for vår virksomhet.

Ved stiftelsen av BFO 11. september 1957, representerte organisasjonen i alt 11 bransjerettete organisasjoner. BFO ble først dannet som en paraplyorganisasjon for disse, og i 1989 var organisasjonsutviklingen kommet så langt at BFO ble etablert som selvstendig tjenestemannsorganisasjon. De bransjerettete forbundene smeltet sammen til én organisasjon og det langsiktige målet om at alt befalet skal være samlet i én organisasjon rykket nærmere.

I 2002 fikk ønsket om en organisasjonsmessig samling av befalet ny kraft da BFOs kongress vedtok handlingsordet "Ett yrke – én organisasjon", og mange så med forventning frem mot en snarlig realisering. Vedtaket må sees som uttrykk for en sterk entusiasme hos BFOs medlemmer og tillitsvalgte, og at man er utålmodig etter å få gjennomført en samling snarest. Vi er ikke i mål, men vi tror fremdeles at vi best er i stand til å ivareta befalets interesser når vi står samlet.

50 år er ingen høy alder for en organisasjon, men tradisjonelt jubilerer man ved slike anledninger. Nå er det imidlertid slik at BFO har røtter tilbake til 1835 da Sjømilitære Samfund ble stiftet som Norges første fagforening, og måtte nok jubilete både titt og ofte dersom vi skulle markere stiftelsesdatoene for alle de etter hvert tilsluttede organisasjoner.

BFO har alltid vært tilbakeholden med å feire seg selv. Nettopp derfor og kanskje spesielt i disse dager når en organisasjonsmessig samling ser ut til å ligge litt lenger frem i tid enn det vi håpet på i 2002, er det viktig og riktig markere 50-års jubileumet, og å vise at troen på samlingen av alt befalet i en organisasjon fremdeles motiverer oss til innsats til beste for medlemmene og Forsvaret.

I de årene BFO har eksistert har organisasjonen blitt utfordret på mange områder. BFO er blitt satt på harde prøver, og mange og viktige saker er vunnet. Et forsøk på å summere opp de viktigste saker og hendelser gjennom femti år kan synes umulig. Men jeg våger påstanden at samlingstanken er den saken som for BFO har vært viktigst og som har gitt organisasjonen identitet og kraft. En samlingstanke som ikke alltid er like flammende og intens, men alltid tilstedeværende og retningsgivende.

Vi retter en dyp og ektefølt takk til alle tillitsvalgte som i årenes løp har gjort en innsats for BFO til beste for befalet og Forsvaret.

Ett yrke – én organisasjon

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Danielsen, Lars Kristian	241	23 10 02 41	905 85 355
Engvin, Bjørn Erik	233	23 10 02 33	920 99 610
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Helgesen, Arild	247	23 10 02 47	934 99 445
Jacobsen, Guttorm	234	23 10 02 34	926 94 221
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 425
Omberg, Lars	240	23 10 02 40	920 91 238
Rudberg, Rune	236	23 10 02 36	934 20 377
Skyrud, Tom	239	23 10 02 39	473 87 648
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621

Omstillingstillitsvalgte/FLO

Tore Ulriksen	232	23 10 02 32	938 42 878
---------------	-----	-------------	------------

Områdetillitsvalgte

Flasnes, Jostein	0580-7374	77 89 73 74	970 49 710	Nord-Norge
Henriksen, Terje	0580-5365	77 89 50 71	970 48 101	Nord-Norge
Opdal, Jacob Are	0565-7394	75 53 74 63	924 23 022	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Nordhus, Rune	0540-4010	55 50 4010	932 14 671	Vest
Nordset, Per Iver	0502-2006	62 40 20 06	992 22 076	Indre Østland
Bråten, Jo Arne	0502-8543	62 40 85 43	474 51 980	Indre Østland
Karlsen, Sten Rune	0520-7325	69 23 73 25	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

Sentralbord

Telefax BFO

Dreier møterom	221	23 10 02 21
Tordenskiold møterom	223	23 10 02 23
Post-/pakkerom	227	23 10 02 27

220

Siv:

23 10 02 20
23 10 02 25

Mil: 0510 5694

BFO underviste GBK-elever fra Forsvarets musikk

På FTBS Sessvollmoen tirsdag den 19. juni var engasjementet under BFOs foredrag så absolutt tilstede. Forsamlingen fattet raskt interesse for hvordan tilsetting og avansements ordningen teoretisk er ment å fungere i henhold til FBH del B. Manglende tilbud om befalskurs for musikere, har i lengre tid vært, og er en kilde til frustrasjon.

Den lydhøre og engasjerte forsamlingen fulgte med da BFOs OTV Jo Arne Bråten holdt sin leksjon. Innholdet var spesialtilpasset for dette fora. I tillegg til musikerne besto kurset av fem grenaderer fra FKL (FHSK, Transpkp og FLS. Disse er nå beskikket til sersjanter (m), og bekler befalsstillinger i garnisonen. Etter prøvespillingen og opptak skal FMUS-personellet gjennomgå grunnleggende

militær utdanning, slik at både førstegangstjeneste og befalsskole tas i løpet av ett år. For at musikere skal få fast tilsetting som musikkbefal, er det satt formelle krav til gjennomført befalskurs, noe Forsvaret dessverre ikke har gjennomført de siste årene. Dette har skapt et etterslep, noe BFO med glede ser at Forsvaret nå har tatt på alvor.

Bråten konsentrerte seg om tilsetting, avansement, lønnsdannelse samt meningen med Arbeidsmiljøloven. I tillegg ble Stående ordre (SO) for FMUS tatt fram. Dette var et dokument de færreste hadde et forhold til. Etter en hektisk time fikk forsamlingen et innblikk i regelverket som styrer hverdagen. Da er det mye lettere å finne svar når spørsmål dukker opp på et senere

tidspunkt. Videre ble våre nye musikere utfordret til å i større grad benytte sine tjenestemannsorganisasjoner, både for å bygge egen kompetanse og for å kunne støtte lokal arbeidsgiver ved de fem korpene, med konstruktive innspill.

Av Per Iver Nordset
OTV/BFO Indre Østland

Det er forbudt å trekke i lønn!

BFO får stadig klager fra medlemmer om at de har blitt trukket i lønn uten at de på forhånd har blitt spurt om tillatelse. Selv om de ansatte har fått for mye lønn på foregående lønnsutbetaling kan man ikke iverksette trekk uten tillatelse fra den det gjelder.

Ved henvendelse til Forsvaret lønnsadministrasjon får BFO opplyst at de ikke iverksetter trekk som ikke er avtalt dersom slike opplysninger foreligger. Imidlertid hender det at FLA iverksetter lønnstrekk på grunnlag av innrapportering fra DIF. Det er dermed den enkelte DIF som må påse at arbeidstaker er enig i trekket som er innrapportert. Arbeidsmiljølovens § 14-15 om utbetaling av lønn og feriepenger gjør det helt klart at trekk i lønn og feriepenger ikke kan gjøres unntatt:

- a) når det er hjemlet i lov,
- b) for reglementerte innskudd i pensjons-

- eller sykekasser,
- c) når det på forhånd er fastsatt ved skriftlig avtale,
- d) når det ved tariffavtale er fastsatt regler om lønnstrekk for fagforeningskontingent, herunder premie til kollektiv forsikring som er knyttet til medlemskap i fagforening, eller avgift til opplysnings- og utviklingsfond, eller til lavtlønnsfond,
- e) når det gjelder erstatning for skade eller tap som arbeidstaker i forbindelse med arbeidet forsettlig eller ved grov uaktsomhet har påført virksomheten, og arbeidstaker skriftlig erkjenner erstatningsansvar, eller dette er fastslått ved dom, eller arbeidstaker rettsstridig fratrer sin stilling,
- f) når det på grunn av gjeldende rutiner for beregning og utbetaling av lønn ikke har vært praktisk mulig å ta hensyn til fravær på grunn av arbeidsnedleggelse eller arbeidsstengning i avregningsperioden.

Nytt om Intops-forsikring

Du behøver ikke lenger kontakte BFO hvis du skal tjenestegjøre i Intops. Du har likevel krigsrisikodekning for dødsfall og uførhet. OBS! Det er en forutsetning at du har BFO-pakken ved utreise. For mer info, kontakt Kari Ulrichsen, tlf 23100246.

Forsvarsstudien 2007 (FS07)

Forsvarssjefen skal legge frem FS07 12. september på Gardermoen. DIF-sjefer og tillitsvalgte skal samles for informasjon og legge en felles plattform for arbeidet frem mot sentral behandling, jfr skriv sendt ut fra Forsvarsstab-en. BFO har innkalt sine tillitsvalgte til ett møte umiddelbart etter informasjonsmøte, dette for å koordinere arbeidet. Partene er enige om at all informasjon vedrørende innhold i FS07 og behandlingsform, først kommuniseres 12/9.

For BFO er det viktig at de enkelte oppfatter hvor vi er i prosessen og ikke oppfatter FS07 som en beslutning om hva som vil skje. FS07 skal sees i sammenheng med det arbeidet som gjøres i Forsvarspolitisk utvalg (et politisk utvalg). Studiene fra disse to utvalg vil bli behandlet i FD og regjeringen vil legge frem sin anbefaling i form av en Stortingsproposisjon. Når Stortinget har fattet sine vedtak, vil Forsvarsdepartementet utarbeide direktiver som vil gi konkrete oppdrag til Forsvaret mht evt omstilling, endring, nedleggelse osv.

BFO har så langt oversendt våre synspunkter mht utdanningsordningen. Dette har vært et prosjekt vi har holdt på med i lang tid og ble bl.a. behandlet på siste lederkonferanse, Hovedstyret osv. BFO vil legge Hovedavtalen med tilpasningsavtalen for Forsvaret til grunn for vår behandling av FS07 både lokalt og sentralt.

Inntil Forsvarssjefen overleverer FS07 til FD er alle forhold vedrørende FS07 unntatt offentligheten. Det kan være greit å minne hverandre om at med offentligheten, menes de som er utenfor Forsvaret.

Forsvarets hovedverneombud

«Et halvt år er gått»

Det er ca 8 måneder siden oberstløytnant Geir-Arne Nordstrand tok over vervet som Forsvarets hovedverneombud (FHVO) etter Tor Melvold. Offisersbladet utfordret FHVO til å gi en oppsummering over sine inntrykk så langt.

Geir-Arne tok oppfordringen på strak arm og forteller:

Tor hadde sittet i stillingen i hele seks år og hadde opparbeidet en solid kunnskapsplattform og kontaktnett. Når festtalene var over og jeg satt igjen med det hele og fulle ansvar, så skal jeg ikke nekte for at det hele var en smule overveldende, men samtidig en enorm utfordring. Tor etterlot seg et meget ryddig bo og Berit Teien (AssFHVO) har vært til stor støtte.

På den korte tiden har jeg fått et svært godt innblikk i hvordan møter, rutiner og struktur mellom arbeidstakerorganisasjonene og Forsvarets øverste ledelse gjennomføres. Funksjonen som leder av Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg (FHAMU) har også bidratt til å få et godt innblikk i de saker som rører seg i Forsvaret. I startfasen valgte jeg å konsentrere innsatsen om status på hvem og hvor hovedverneombudene var fremfor ensidig fokus mot forsvarsets øverste ledelse. De aller fleste tok det positivt da jeg tok kontakt med HVOene og ønsket status og bedre forbindelse. De viktigste oppgaver som FHVO/AssFHVO har er på den ene side å koordinere og råde HVOene i Forsvaret slik at de kan fungere best mulig og på den andre å være motpart til FSJ i vernesaker. Fremover vil AssFHVO sikre kontakten opp mot HVOene og jeg mer mot FSJ og de sentrale arbeidstakerorganisasjonene. Gjennom godt og tett samarbeid oss i mellom så skal nok dette bli bra.

Hvilke saker har preget den første tiden i vervet?

Arbeidskonflikter pga dårlig arbeidsmiljø flere steder i Forsvaret og dessverre har de fleste rot i dårlig ledelse. Mobbere finnes fortsatt i alle leire og kategorier og det synes som om det gamle ordtaket om at "når krybben er tom så bites hestene" har en viss berettigelse. Dette fører meg inn på den største bekymringen jeg har for tiden og det er graden av slitne mennesker rundt om i avdelinger og staber.

Mest sliten er nok Hæren, hvor AMU i HSTY, med bakgrunn i solid dokumentasjon har rapportert til FHAMU at personellet er på grensen av sin yteevne. FHAMU har sendt denne sterke bekymringen videre til FSJ med en klar anbefaling om at dette må meddeles den politiske ledelsen i FD. Hæren selv arbeider med tiltak på kort og lang sikt for å bøte på situasjonen og vi får se hva som kommer ut av dette.

Nå skal vi sende 200 ingeniørsoldater til Sudan i jan 08. Kanskje klarer vi å dekke et år i Sudan mens vi opprettholder innsatsen i Afghanistan, men jeg er overbevist om at dette ikke vil hjelpe på den situasjonen Hæren er inne i, men heller forverre den.

Det er nå ledelsen i Forsvaret må vise at de tar det ansvar som Arbeidsmiljøloven pålegger dem, ikke når personellet ligger igjen på valplassen – da er det for sent! FHAMU skal behandle dette igjen på neste møte 18 september. Alle de sentrale arbeidstakerorganisasjonen og jeg er enige

om at viss ikke ressursene til Forsvaret økes så må aktiviteter/oppgaver fjernes. Håpet er at den politiske ledelsen i FD skjønner dette før det er for sent. Jeg lover i hvert fall å jobbe ufortrødent videre med å bedre arbeidsmiljøet i Forsvaret, avslutter Forsvarets hovedverneombud Geir-Arne Nordstrand.

**Ett yrke
- én organisasjon**

Prosjekt HUBRO – et nytt prosjekt i Hæren

Generalinspektøren for Hæren (GIH) har etablert prosjekt HUBRO for å hjelpe linjeorganisasjonen. GIHs intensjon er at Prosjekt HUBRO skal fremme konkrete forslag til å forbedre leveranseprosessen av materiell, med prioritet til internasjonale leveranser. Prosjekt HUBRO skal i første omgang drive i ett år og evalueres våren 2008. Offisersbladet møtte prosjektleder oberst Johannes Nytrøen for å finne ut litt mer om dette prosjektet.

Prosjektet har mandat til å se på alle forhold internt i Hæren så vel som relasjonene mellom Hæren og ekstern støtte. Prosjektet fokuserer på to hovedområder:

Først skal hele prosessen som omfatter leveranser fra Hæren revideres for å sikre at oppgaver, ansvar og myndighet er avklart og støtter en best mulig prosess. Samtidig vil prosjektet gå inn i alle nivåer og vurdere om "noe" i det etablerte systemet bør endres for å sikre best mulig støtte til operasjonens leveranser.

Prosjektet skal ikke overta jobben til linjeorganisasjonen, men snarere hjelpe denne til å se utfordringene og eventuelt belyse årsaksforhold og deretter bidra til å rette på disse.

Som eksempel på forhold som prosjekt HUBRO vil se nærmere på kan nevnes:

Når personellet i avdelingen som skal ut, tar ut personlig bekledning og utrusning, hender det ofte at artikler ikke er på plass eller at riktig størrelse ikke forefinnes. Dette gjør at personellet bruker for mye tid for å få riktig utstyr på plass, tid som går på bekostning av treningstid. Dette er ikke akseptabelt.

Videre opplever vi at flere saker som er fremmet fra avdelingene blir "kasteballer" mellom to eller flere deler av FMO.

Utgangspunktet er ofte "hvem skal betale dette?". Slike diskusjoner er uinteressante

for den avdelingen som fremmet behovet og bidrar kun til frustrasjon over at ingen avgjørelse synes å bli tatt. Vi må derfor rette opp saksbehandlingssystemet slik at det fattes beslutninger på et tidligst mulig tidspunkt i en sak, slik at avdelingene får faste rammevilkår å operere ut fra.

Fikk ikke permisjon – slutter

Det siste året har det vært mye misnøye med frafall av personalgoder. Mange begynner å bli frustrerte over stadige omstillinger, personellmangel og høyt tempo. De siste innstramningene på reglene om innvilgelse av permisjon uten lønn oppleves som nok et forsøk på å redusere personalgodene. Offisersbladet møtte kapteinløytnant Haakon Gudevang som tok konsekvensen av de nye reglene.

Kapteinløytnant Haakon Gudevang begynte i Forsvaret som 19-åring på KNM Harald Hårfagre. Som 21-åring begynte han på Sjøkrigsskolen, for deretter å

tjenestegjøre ved Kystjegerkommandoen i Harstad, og nå sist ved FLO P base Viken/RSF-Viken. Ved siden av jobben har han studert ved BI. Han søkte i februar i år om et halvt års permisjon uten lønn, men søknaden ble avslått. Han ba om en ny vurdering, men også denne ga samme utfall. Begrunnelsen i begge tilfeller var personellsituasjonen i avdelingen, samt nye regler for innvilgelse av permisjon uten lønn. Gudevang er opptatt av å gi Forsvarsstaben et signal uten å virke unødig negativ, og sier: "Jeg valgte Forsvaret i ung alder, og etter hvert som jeg har blitt eldre har jeg lurt på om valget var riktig. Jeg trengte derfor et avbrekk fra Forsvaret for å vurdere egen framtid. Avbrekket ønsket jeg å kombinere med spanskopplæring og jobb med frivillighetsarbeid i den Dominikanske republikk. Jeg setter pris på Forsvaret og arbeidsplassen min, men tiden var kommet for å gjøre opp status om egen framtid."

- Ja, men hvorfor sa du opp? Han blir alvorlig, og forteller: "Da ble jeg spurt

om hva som skulle til for at jeg ble i Forsvaret, og vi hadde også et uformelt møte hvor jeg ble tilbudt visse stillinger. Problemet var at jeg var ikke ute etter en annen jobb, jeg hadde behov for et avbrekk, nye impulser og å tenke på veien videre i livet. Jeg fikk også melding om å ta kontakt med FPT når jeg kom tilbake i Norge: "... da finner vi en jobb...". Med bakgrunn i dette, er det uforståelig at jeg ikke kunne få permisjon - dette smaker av personelltaktikkeri. Forsvaret må innse at det konkurrerer med et brennnett arbeidsmarked, og bruke positive virkemidler for å beholde personellet. Et forsvar med et økende antall utenlandsoppdrag og pålagt "mobilt" yrkesløp, vil oppleve at flere trenger en tenkepause, nye impulser med mer. I prinsippet fikk jeg alternativet: jobb, eller si opp. Jeg sa opp min yrkestilsetting for å ta et halvt års pause", avslutter Haakon.

Av forhandlingsleder Ragnar Dahl, BFO
ragnar.dahl@bgo.no

Tjenestegjøring i fast stilling utland (NATO stab, tilsva-

Til enhver tid tjenestegjør anslagsvis 500 befal, offiserer og sivile i internasjonale faste stillinger i NATO staber på alle gradsnivå. Disse stillingene skiller seg betydelig fra de vi kjenner fra NATO operasjoner ved at tjenestemennene beordres fast i 3-4 år, det er anledning til å ta med seg familien og de reguleres av andre avtaler. Hensikten med denne artikkelen er å beskrive enkelte vesentlige forhold i fm med en slik beordring, på bakgrunn av at det er en oppfatning blant tjenestegjørende i NATO at forståelsen hjemme kunne vært bedre, samt å komme med enkelte anbefalinger i forhold til søknad om fast stilling i utlandet.

Beordringsperiode og familiære forhold

Forsvarsstaben utvidet i 2004 beordringsperioden fra 3 til 4 år, men med muligheten til å dra hjem igjen etter 3 år (må i så fall melde fra etter 2 år slik at stillingen kan lyses ut i tide). Det ser ut til at de fleste velger å bli ute i 4 år, men forhold som barn og skole/ barnehage, eventuell partners permisjon etc. er elementer den enkelte må vurdere og ta stilling til. En forutsetning for de fleste som velger å søke stilling i utlandet er at de kan ta med familien, og at forholdene legges godt til rette, det være seg bolig, skole, språkopplæring, fritid etc. Mange opplever en periode med mye turbulens inntil familien har vent seg til den nye situasjonen og ting går seg til (vent seg til ny jobb i internasjonalt miljø, etablert i bolig, barn innrullert på skole/ barnehage, etablert nettverk, etc.). Mens medfølgende barn ofte venner seg raskt til en ny tilværelse er kanskje overgangen for medfølgende partner større. De fleste partnere har kanskje sagt opp jobben hjemme eller tatt permisjon og skal venne seg til en tilværelse som hjemmевærende med hovedansvar for barn og hjem.

Vær oppmerksom på at man ikke har krav på permisjon for å følge med partner, med mindre man er statlig ansatt, og at dette er mer avhengig av arbeidsgivers velvillighet.

Undersøk/ avtal dette med arbeidsgiver tidlig i prosessen. For de som ikke har med barn kan det ligge noen utfordringer som må takles etter beste evne, ellers kan dagene for hjemmевærende partner bli lange innimellom. Det høres kanskje ikke så dramatisk ut, vil du si, men i dette ligger det for eksempel at medfølgende partner ikke bare har mistet sin selvstendige inntekt, men også reist fra nettverket hjemme med kolleger, venner og familie. I mange stillinger må man også påregne beordring til pågående NATO

operasjoner akkurat som hjemme, og må forberede familien på at man kan bli borte i en lengre periode i alle fall én gang i løpet av beordringsperioden. Alle ovenfor beskrevne forhold er viktige å diskutere med familien, og ta i betraktning før man søker stilling.

Lønn

Stillingens lønn fastsettes av Forsvarsstaben/ Forsvarets Personelltjenester (Forsvarsstaben for oberst/kommandør og høyere) og er vanligvis opplyst i stillingsutlysningen. Det man må merke seg her er at stillingens grunnlønn er den lønnen du får, ettersom man er unntatt fra Hovedavtalen (HA) og Arbeidsmiljøloven (AML) når man tjenestegjør i utlandet. Det betyr blant annet at tjenestemenn og kvinner ikke kan kreve overtid eller andre godtgjørelser som man er vant til hjemme. Eneste unntak er et såkalt øvings tillegg utland når spesielle krav oppfylles (per i dag kr 900,-). Mao. det lønnstrinn stillingen er utlyst i er den lønnen du må ta som utgangspunkt for hele beordringsperioden, selv om sentrale lønnsoppgjør eller lokale lønnsforhandlinger kan endre dette hvis du er heldig. Hvis du ikke er fornøyd med denne lønnen – la vær å søke! Erfaringene tilsier at etter iverksatt beordring er det bortimot umulig å påvirke/endre sentrale mekanismer for lønnsfastsetting av utenlandsstillingen.

Vilkår, rettigheter, økonomi og forsikring

Vilkårene er hovedsaklig styrt av "Særavtale om økonomiske vilkår for personell som tjenestegjør ved stasjoner og NATO-staber i utlandet". Denne avtalen regulerer eksempelvis utenlandstillegget (med eller uten partner), barnetillegg, dekning av flytting og boligutgifter, skoleutgifter, kompensasjonstillegg for partner, etc. Det er veldig viktig at man danner seg et helhetlig bilde av gjeldende vilkår og rettigheter før man søker stilling i utlandet, og har et realistisk bilde av de økonomiske forhold. Vær spesielt oppmerksom på dekning av barns skoleutgifter ettersom mange har opplevd at dagens praktisering av Særavtalen tilsier at ingen får dekket skole fullt ut dersom prisen overstiger satsen i avtalen. Kun 70 % av overstigende sats, dersom søknad blir innvilget. For de som har med partner er det viktig å ta med tap av dennes inntekt, frynsegoder, ansiennitet og pensjonspoeng i regnestykket. Hvis mulig, anbefales det at partner inngår avtale med arbeidsgiver om alternativer for videreutdanning og kompetanseutvikling i permisjonstiden. Eksisterende Særavtale kan ikke dekke

opp for tapet av en normal fulltidsarbeidende inntekt. Heller ikke dekker avtalen en families behov for å opprettholde kontakten hjemover, ta seg av syke/pleietrengende foreldre etc. I dag er kanskje behovet større innen mange familier for relativt hyppige reiser frem og tilbake, enn det som har vært vanlig tidligere. Hvis dette er et behov, innebærer det utgifter som heller ikke er dekket av avtalen. Særavtalen og annen generell og lokal informasjon er lagt ut på BFOs nettsider (www.bfo.no) samt støtteelementenes nettsider (www.nosu.no). Det anbefales å søke informasjon fra aktuelle kilder idet man vurderer å søke stilling utland. Man må også være oppmerksom på at vilkårene faktisk kan endre seg underveis, slik vi har opplevd de siste årene ettersom Særavtalen revideres jevnlig og at utenlandstillegget reguleres to ganger årlig (avhengig av de internasjonale konjunktorene kan dette gå både opp og ned). Valutakurser kan også bevege seg betydelig over tid. Det er i denne forbindelse viktig å merke seg at alle ytelser blir utbetalt i norske kroner til norsk konto og at man i de flestes tilfelle må overføre fra sin norske bankforbindelse til utenlandsk bank i aktuell valuta for å dekke sitt daglige forbruk - noe som synes å være relativt vanlig. En løsning hvor man benytter Visa e.l. til kontantuttak via norsk bank vil som oftest falle dyrt.

Med hensyn til forsikring er det flere ting å forholde seg til, men kanskje først og fremst reiseforsikring og innbo. Eksempelvis må man i Europeiske tegne en årlig tilleggsforsikring for reiser, og i BFO-pakken på innbo må det også tegnes en tilleggsforsikring, om man ønsker disse selvsgt.

Skattemessige forhold

Foretar man fysisk flytting fra hjemstedet til sitt nye tjenestested vil man som hovedregel kun betale inntektskatt til staten hjemme. Man må imidlertid betale formueskatt til de kommuner hjemme hvor man har eiendom. Ved utleie av bolig må man betale 28 % skatt for nettoinntekt ved utleie utover 6 mnd per år (samme regler som hjemme). Utenlandstillegget skal dekke ekstra utgifter forbundet med utenlandsoppholdet og skattlegges ikke per i dag. Vær imidlertid oppmerksom på at skattereglene kan endre seg fra år til år og husk at det gis ingen garanti for at skattebetingelsene forblir som nå i fremtiden. Det anbefales derfor at man holder seg godt orientert om skattebetingelsene og unngår ubehagelige overraskelser. Oslo likningskontor har god kompetanse på dette, og man kan

ende)

også kontakte personell ved støtteelementene dit man søker stilling (www.nosu.no). Husk også at man forlater en kommune som vanligvis ikke kjenner til disse reglene, og at eventuelt medfølgende partner følger andre regler skattemessig. Derfor er det lurt å holde hjemmekommunen godt orientert.

Organisasjonsmessige forhold

Som BFO-medlem vil du oftest oppleve at det er en lokalforening på stedet som skal ivareta dine interesser ift. medbestemmelse og forvaltningsregler som ivaretas av norsk administrativ arbeidsgiver. Aktivitetsnivået vil naturlig nok variere fra sted til sted, og er alltid avhengig av at enkeltpersoner engasjerer seg og tar ansvar. Ettersom tjenestegjøring i utlandet er unntatt HA, er det mye opp til arbeidsgiver å etterfølge medbestemmelse mellom partene slik man er pålagt hjemme, men det er helt klart at intensjonen i HA er at dette skal gjøres. Det anbefales i så måte at man lokalt finner en best mulig samarbeidsform med arbeidsgiver. For de som ikke har et lokalt norsk støtteapparat er det normalt å forholde seg til Senior Norwegian Representative (SNR), men i de fleste tilfeller vil man dessuten være fjernstyrt (satellitt) fra et større tjenestested (eksempelvis MMB Brussel) som skal ivareta rettigheter i lønns- spørsmål og andre HA-relaterte forhold. BFO har også opprettet en region utland etter mønster av regioner hjemme. Hensikten med dette er å ha et forum hvor felles problemstillinger kan diskuteres, samt være påvirkningsagent hjemover i vilkårene for tjeneste-

gjøring i utlandet. Ikke minst er det også viktig at tjenestegjørende utland har formelle rettigheter i BFO-systemet og har en mulighet for å bli hørt. Dette er i overensstemmelse med vedtak gjort på kongressen i 2005, men det gjenstår ennå enkelte organisasjonsmessige grep før vi kan si oss fornøyd.

Avslutning

De aller fleste som tjenestegjør i fast stilling i utlandet finner dette verdifullt både profesjonelt og privat. De fleste opplever at Norge ikke nødvendigvis er verdens beste land å bo i, og lærer at andre kulturer kan være både spennende og berikende. I tillegg hjelper et utenlandsopphold til å sette forholdene hjemme i et visst perspektiv – på godt og vondt. Det anbefales på det sterkeste at man setter seg godt inn i lønns- og avtalevilkårene før man søker stilling ute, avklarer alle familiemessige forhold og andre faktorer som kan påvirke slik at man unngår ubehagelige overraskelser når man endelig tar med seg "pikk og pakk" og tar farvel med gamlelandet for 3-4 år. Husk at vilkårene i Særavtalen og skattebetingelsene kan endre seg underveis og at det er ingen garanti for at din grunnlønn vil bli hevet i beordringsperioden.

Ikke glem at BFO er nær deg der du måtte tjenestegjøre også i utlandet og initiativrike BFO'ere er alltid velkommen til å ta i et tak ute som hjemme.

av Tor Hugo Bauge,
BFO Belgia/Brüssel

Region Indre Østland tar i mot nytt befall

På bildet sees aktiv BFO'er ved FK KKIS major Mykland, Fred Anton og OTV utland Per Iver Nordset.

I uke 32 og 33 gjennomførte lokalforeningene og OTV'ene i region Indre Østland en rekke stands, i den hensikt å presentere seg for nytillbeordret befall, og hilse på medlemmene.

Under fem hektiske dager fikk Terningmoen, Sessvollmoen (FKL), Gardermoen flystasjon, Romerike tekniske verksted, Rena og Jørstadmoen, besøk av OTV utland Per Iver Nordset og OTV i Ø Jo Arne Bråten.

Mange tok turen innom, og praten satt løst. I all hovedsak kunne medlemmene fortelle at bytte av tjenestested hadde gått greit, men noen saker dukket allikevel opp.

Nevner her som eksempel på sak som kom opp: befall hadde mottatt midlertidig beordring inn i ny stilling, og som konsekvens av dette, hadde de gått ned i lønn i forhold til avlønning fra sin faste stilling. Dette ble tatt tak i umiddelbart, og forventes løst innen kort tid.

Major Jo Arne Bråten
OTV Indre Østland BFO

Graduasjonsball på Luftkrigsskolen

Til tross for at det bare var to kadetter som graduerte fra Luftkrigsskolen, ble det arrangert et storslått ball i solfylte Trondheim for å markere slutten på semesteråret. Utenlandske kadetter fra hhv Sverige, Danmark, Finland, England, Tyskland og Nederland ankom Kuhaugen torsdag 7. juni og ble tatt imot med spekemat og forfriskninger i baren. Fredag ble det blant annet lunsj, kulturell omvisning og fjordrafting på gjestene, før det var duket for grillparty på en strand i Trondheimsområdet med påfølgende festligheter i baren på Luftkrigsskolen. BFOs OTV Midt-Norge, kaptein Kristian T. Grøn, stilte med økonomi-

iske midler for å dekke musikkunderholdningen under arrangementet, noe som var meget vellykket. På lørdag ettermiddag vrimlet det av fine kjoler og uniformer i skolens messefasiliteter, og det hele gikk stilfullt for seg. Eystein Anderssen og Marius André Johansen fikk sine bevis på gjennomført krigsskoleutdanning og kjøkkensjef Ole Morten Hansen hadde nok en gang tilberedt en fantastisk 3-retters middag, som sammen med gode taler gjorde kvelden minnerik. Etter middagen var det festlige aktiviteter og dans til langt utpå morgenvaksten i "Stagbaren" for de mest utholdende deltagerne.

Av Lars Herman Birkheim, KAFO

OMSTILLINGSBREV NR 5/2007

Høsten kommer oss i møte, og med den, nye utfordringer i forhold til forventninger om hva som vil bli lagt frem i Forsvarsstudien (FS 07), disponeringsrunder og omstillinger. Nærmere jul får vi se om de budsjettmessige forhold muliggjør en utvikling i samsvar med Stortingets tidligere vedtak. BFO venter spent på de tiltak som vil bli iverksatt mht en økende arbeidsbelastning i Forsvaret generelt og HSTY spesielt.

Forsvarsbudsjettet 2008

For første gang har tjenestemannsorganisasjonene fått full innsikt i budsjett detaljene for Forsvarets budsjett for 2008. Utgangspunktet var ny Tilpasningsavtale til Hovedavtalen. Prosessen har vært lærerik, og organisasjonene har forholdt seg til at vi skulle utvikle denne form for medbestemmelse over "langen". Det viktigste i denne prosessen er at organisasjonene er satt i stand til å se og vurdere sammenhengen mellom virksomhetsplanen og budsjettet. Hvorvidt innholdet er hyggelig lesning, får dere vurdere når regjeringen legger frem Stortingsproposisjon nr. 1, nærmere jul. Organisasjonene støtter Forsvarssjefens anbefalinger i hans arbeid med å få et budsjett som kan bidra til at korte og langsiktige mål nås.

Rutinemessige møter med FHVO

Forsvarets hovedverneombud Geir Arne Nordstrand inviterte organisasjonene til et samarbeidsmøte tidlig i august. Bakgrunnen for møtet var informasjonsutveksling og debatt om tiltak som kan og bør iverksettes for å få kontroll på den høye arbeidsbelastningen mange opplever. Innledningsvis ble det vist til vedtak fattet i Forsvarets Hovedarbeidsmiljøutvalg vedrørende arbeidsmiljøet i Hæren generelt og HSTY spesielt. GIH skulle legge frem tiltak medio august for å redusere arbeidsbelastningen i HSTY, men hvorvidt dette har skjedd vet vi ikke når Offisersbladet går i trykken. Det ligger i kortene at AML og de reglene som der er nedfelt, gir oss noen muligheter til aktive bidrag, dersom ikke tiltakene imøtekommer behovet til et forsvarlig arbeidsmiljø. Vi var også innom utfordringer mht til et økt engasjement i Sudan. Organisasjonene og Forsvarets hovedverneombud vil fremover ha kvartalsvise samarbeidsmøter.

Disponeringsomgangen 2008

Forsvarets Personelltjenester (FPT), med oberstløytnant Sverre Olstad og kommandørkaptein Per Ivar Myrusten i spissen, hadde innkalt representanter for alle kapitteleierne (GI'er, FLO, FOHK, FS, FLO osv) og de militære tjenestemannsorganisasjonene til et avklaringsmøte om disponeringsomgang

Oberstløytnant Sverre Olstad og kommandørkaptein Per Ivar Myrusten.

2008. Utgangspunktet for møtet var evalueringen av disponerings-rundene i 2007.

Både Olstad og Myrusten presiserer behovet for et tett samarbeid. Ingen runde er lik, behovene varierer og knappe ressurser krever en beinhard prioritering. I grensesnittet mellom å tilføre avdelingene riktig kompetanse og hensynet til forutsigbarhet samt et forsvarlig arbeidsmiljø er det en betryggelse at partene søker løsninger fremfor konflikt. Hver runde gir nye og ulike problemsstillinger. Dette er i seg selv en utfordring, men de problemer og utfordringer som oppstår mellom rundene løses på de faste fredagsmøtene mellom FPT og tjenestemannsorganisasjonene, avslutter de to.

Generelt om disponering

I god gammel FPH-ånd, drøftet partene felles problemstillinger med sikte på å finne løsninger som gir bedre forutsigbarhet, kontinuitet, et bedret arbeidsmiljø (ressursmessig) samt å sikre perspektivene "rekruttere og beholde" personell. Nedenfor er en oppsummering av de viktigste problemstillingene som ble diskutert:

- Det må være et overordnet mål å sikre at de

prinsipper vi har nedfelt i FPH overholdes.

Et viktig grep vil være å redusere antall midlertidige disponeringer. Dette kravet rimer godt med FPTs holdning til forvaltning av personellet.

- Hovedmålet med runden er å legge forholdene til rette for å rekruttere og beholde personell i forhold til Forsvarets behov. Med rekruttere menes å skape rom for nyttilsettinger på nivået sersjant - løytnant. Med beholde menes å gi mulighet for personlig utvikling, lønnsutvikling og skape forutsigbarhet gjennom en fast disponering til tjenestested/-stilling.
- Det skal lyses ut maksimalt 1500 stillinger, hvorav Sjef Forsvarsstab har 45 stillinger, Sjef PØS 40, Forsvarets operative ledelse 30, Hæren 550, GIHV 45, FLO 250, GIS 200, GIL 150, Fellesstaben 140, og 50 internasjonale stillinger. Nytt av året er en ressursdialog mellom kapitteleierne, så tallene kan endres noe. For runde 1/08 var det meldt inn 1378 stillinger, men det mangler mange Hærstillinger (utvidet frist), slik at partene må prioritere hvilke stillinger som skal lyses ut.
- Etter hver nasjonale runde (søknads-

rundene) blir det en intopsrunde, ekstraordinære runder tas etter behov. Utlysning av stillinger ifm avdelingsbefalsrunde kan også skje eksternt.

- I utlysningsteksten vil ønsket tiltredelsesdato være angitt. Tiltredelse på andre tidspunkt enn 1/8 skal praktiseres restriktivt av hensyn til personellet. (Må tiltredelse skje tidligere, bør dette skje i kraft av en midlertidig disponering).
- I rekrutteringsøyemed bør ekstern utlysning vurderes ifm avdelingsbefalsrunder
- Rammetall for FLO må avklares. FLO "flagget" behov for flere stillinger utlyst.
- Saksbehandlingstiden ifm sikkerhetsklarering er lang, ca. 9 måneder. De enkelte kapitleierne ble anmodet om å følge opp for å redusere antall personell som ikke kan utføre sin funksjon i påvente av ny klarering.
- Pga begrensninger i antall stillinger som kan utlyses, kan mange som sitter i tidsbegrensede stillinger oppleve at tidsbegrensningen går ut. BFO anbefalte her at stillingen i slike tilfeller omgjøres til en ikke tidsbegrenset stilling.
- Så langt har avdelingene meldt inn behov for utlysning av stillinger etter et funksjonelt og kompetansemessig behov. BFO oppfordret kapitleierne til ta med HMS-perspektivet i arbeidet.

Søknadsrunder

Følgende opplisting er gjengitt med utgangspunkt i den informasjonen FPT ga møtedeltakerne. Datoene nedenfor er plandata, mindre endringer kan skje.

Søknadsrunde 1/08

15/08-07	Stillinger innmeldt
10/09-07	Dialog mellom kapitleierne ferdig
14/09-07	Kunngjøring av ledige stillinger
05/10-07	Søknadsfrist

09/10-07	Frist for registrering av villighet
30/10-07	Nivå 1, frist for uttale/ intervju
Uke 46-48	Rådsbehandling
15/12-07	Kunngjøring av disponeringer
01/08-08	Tiltredelse ny stilling (normalt)

Disponering av kadetter

Disponeringen av kadettene vil skje etter følgende tidsplan:

Medio september 07	Avdelingene melder inn stillinger til FPT, som vil sortere stillinger opp mot antall kadetter.
10/10-07	Stillingene bekjentgjøres for kadettene
Primo november	Kadettene har meldt inn sine ønsker
10/12-07	Drøfting av disponering i FPT
15/12-07	Kunngjøring av disponeringsresultat

BUS runde 1/08

10/01-08	Innmeldt. Gjennomføres umiddelbart etter søknadsrunde 1/08.
31/01-08	Personellet på plass. Dette befalet kan søke stillinger som gir opprykk i runde 2/08

Intopsrunde 1/09

Disponering av personell til intops skjer i etterkant av søknadsrunde 1/08. Runden omfatter ca. 450 deployeringer ut 2009. Resultatet skal være ferdig før 1/3-08 (dvs før søknadsrunde nr. 2/08). Kurs og utdanning av kortere varighet (mot intops) tas etter at befalet har fått stilling.

Søknadsrunde 2/08

01/02-08	Innmelding av stilling fra avdelingene (i hovedsak stillinger som ble vakante etter runde 1/08)
Uke 06	Kunngjøring av ledig stilling
Uke 09	Søknadsfrist på ledig stilling
26/03-08	Nivå 1, frist for uttale/ intervju
Uke 15	Rådsbehandling søknadsrunde 2/08
01/08-08	Tiltredelse ny stilling (normalt)

Avdelingsbefalsrunde 1/08

01/02-08	Innmelding av stillinger fra avdelingene
Uke 06	Kunngjøring av ledig stilling
Uke 09	Søknadsfrist
Uke 13	Rådsbehandling

Avdelingsbefalsrunde 2/08

16/05-08	Innmelding av stillinger fra avdelingene
23/05-08	Kunngjøring av ledig stilling
13/06-08	Søknadsfrist
25/06-08	Rådsbehandling (går over 2-3 dager)

Andre runder/tiltak

Følgende legges til grunn for andre runder/ tiltak:

- Intopsrunde 2/07
- Administrative saker behandles i råd den første onsdagen i måneden.
- Kontinuerlig tilsetting av avdelingsbefal
- Yrkestilsetting etter behov kan skje både enkeltvis og i egne yrkestilsettingsrunder
- Kunngjøring av kritiske enkeltstillinger kan skje utenom runder
- Råd for stabs- og masterutdanning gjennomføres i uke 39

Kontakt med rådsmedlemmer/BFO

Det kan være greit å minne om at rådsmedlemmene fra organisasjonene er valgt av den enkelte organisasjon i kraft av tillit og den enkeltes integritet. I rådet opptrer hvert rådsmedlem selvstendig, uten tanke på organisasjonstilhørighet. Ingen rådsmedlemmer eller organisasjoner har anledning til å opplyse om hva som har skjedd i rådet, dette ansvaret er tillagt FPT, ved rådsekretærene. Saksbehandling, praktisk gjennomgang, øvelse og regler gjennomgås hvert år i nært samarbeid mellom partene.

Kort om andre ting – sånn rett etter sommeren

Det er mange ting som har startet opp etter sommeren. Mange utfordringer ligger foran oss. Følgende saker kan nevnes:

FSJens virksomhetsplan R&T nr 6

Første møte etter sommeren ble gjennomført 9. august, og følgende saker ble behandlet:

Endring av terminologi

Integrert FD (IFD), Integrert strategisk ledelse (ISL), Forsvarets øverste ledelse (FØL) og Forsvarets Militære Organisasjon (FMO) endres til:

- Den strategiske ledelsen av Forsvaret
- Forsvarsdepartementet
- Forsvarsstaben
- Forsvaret

Den mest merkbare endringen er at FMO-begrepet er borte og erstattet av Forsvaret. FMO benyttes i et betydelig antall dokumenter og endringen vil skje over tid, for å minimalisere kostnadene. I praksis vil dette skje når ulike forhold medfører behov for endring i dokumentene utover selve navneendringen.

Årsverksendring

Denne gangen har man styrket sekretariatet i Forsvarsstaben og Forsvarssjefens internrevisjon med to stillinger hver.

EBA konsekvens mht økt andel kvinner

FSJen har besluttet å tilrettelegge/bygge sanitæranlegg for kvinner i eksisterende kaserner. Målet er å oppgradere standarden på anleggene, slik at disse kommer opp på samme nivå som øvrige sanitæranlegg.

Veteranadministrasjon

Sjef Forsvarsstaben har besluttet at det skal utarbeides et direktiv som ivaretar veteranenes behov ved overgang fra militær til sivil status og virke. Dette er et viktig tiltak, da personell som går tilbake til det sivile har måttet forholde seg til andre offentlige instanser enn Forsvaret, dersom det oppstår problemer grunnet tidligere tjenestegjøring i internasjonale styrker. Dette er et viktig personellpolitisk tiltak. FSJen tar ansvar også når personellet går over til sivil virke.

Lønnsprosjektets implementeres

I skrivende stund reiser arbeidsgiver og representanter fra organisasjonene landet rundt for å informere om lønnsprosjektets anbefalinger og de implikasjoner dette vil få for personellet på kort og lang sikt. Prosjektets anbefalinger forplikter partene der det er enighet. En implementeringsplan skal presenteres FSJ innen 1. oktober 07.

Andre saker behandlet

- Tildelingsendringer i budsjett for kapitteleierne
- Testing og evaluering av NH-90
- Fordeling av arbeidsoppgaver - Nasjonal Radiofrekvens Autoritet
- Beredskap for 720 skvadronen
- Prioritering av området materiellforvaltning
- Gevinster ved implementering av FIF
- Diverse informasjon

HVO-konferansen på Oscarsborg

Forsvarets hovedverneombud oberstløytnant Geir Arne Nordstrand sto som arrangør for årets konferanse. Den ble gjennomført på Oscarsborg Festning i tiden 20-22. august. Tilbakemeldinger vitner om at deltakerne var svært så fornøyd, både med opphold, faglig innhold og måloppnåelse. Vi kommer tilbake til konferansen i neste utgave av Offisersbladet.

Familiepolitiske utfordringer

Forsvarets sentrale familieforum har betydelige oppgaver foran seg som et virkemiddel for å beholde personell. Pårørende fra de som nå er i Afghanistan fikk et hyggelig brev fra bataljonssjefen. Han ga en situasjonsbeskrivelse i generelle vendinger om de utfordringer man hadde, herunder håndteringen av sorgen over tapet av en kollega som ble drept i sommer. Det skal sies at det tok litt for lang tid før de pårørende mottok brevet, men det forklares med ferieavvikling i HSTY.

Enkelte avdelinger har etablert en praksis som tilsier at tjenestemannen selv må være med om ektefelle/samboer skal kunne overnatte i befalsforlegningen. Det er gitt en begrunnelse for denne praksis, men man ekskluderer derved ektefelle/samboer til befal som er i intops.

Forsvarsstudien 2007 (FS07)

Forsvarssjefen skal legge frem FS07 12. september på Gardermoen. Mellom 500 og 600 personer skal samles for informasjon og legge en felles plattform for arbeidet frem mot sentral behandling. BFO har innkalt sine tillitsvalgte etter møtet for å koordinere arbeidet. Partene er enige om at all informasjon vedrørende innhold i FS07 og behandlingsform, først kommuniseres 12. september 2007.

For BFO er det viktig at de enkelte oppfatter hvor vi er i prosessen og ikke oppfatter FS07 som en beslutning om hva som vil skje. FS07 skal sees i sammenheng med det Forsvarspolitisk utvalg, som er et regjeringsnedsatt utvalg. Studiene fra disse to utvalg skal sammenfattes og regjeringen skal legge frem resultatet i form av en

Stortingsproposisjon. Når Stortinget har fattet sine vedtak, vil Forsvarsdepartementet utarbeide sine direktiver som vil medføre konkrete oppdrag til Forsvaret (omstilling, nedleggelse osv).

BFO har fremmet sine synspunkter mht utdanningsordningen. Dette har vært et prosjekt vi har holdt på med i lang tid og ble bl.a. behandlet på siste lederkonferanse, i Hovedstyret osv. Ingen må bli overrasket om vi vektlegger:

- Personellmessige konsekvenser, som konsekvens av en organisasjonsendring og/eller strukturendring
- Konsekvenser i forhold som påvirker arbeidsgiverrollen og utøvelse av medbestemmelsen
- Andre forhold som vil påvirke vår arbeidssituasjon, herunder forutsigbarhet og troen på at vi i fremtiden vil ha/få et forsvar vi mener kan løse de oppgaver som et forsvar er satt til å løse.

Alle forhold vedrørende FS07 er unntatt offentligheten inntil Forsvarssjefen presenterer sitt forslag til politisk nivå. Det kan være greit å minne hverandre om at med offentligheten menes de som er utenfor Forsvaret.

Utredninger i YS-regi

BFO deltar i YS sitt arbeid med å sikre at medlemmenes ve og vel blir ivarettatt i forhold som ikke er direkte knyttet opp mot Forsvaret, men som allikevel har stor betydning for den enkelte. Her lister jeg kun opp de utredninger vi jobber med, som informasjon.

- Mulige endringer i særaldersgrenser. Vi legger til grunn at det er arbeidets art og risiko som legges til grunn for våre standpunkt. Ny pensjonsreform legger opp til at flest mulige skal jobbe betydelig lengre enn hva man i dag gjør.
- Statlig mal for evaluering av omstillingsprosesser
- Harmonisering av Tjenstemannsloven opp mot Arbeidsmiljøloven
- Endringer i uføre- og attføringstrygd (skjerping, les reduksjon av pensjon).
- Høring vedrørende endringer i forskriftene til Arbeidsmiljøloven.

Nedleggelse av Kystartilleriet

Jeg antydte tidligere at det ville være en artikkel om nedleggelse av Kystartilleriet i denne utgaven av Offisersbladet. Artikkelen kommer i neste utgave.

Av forhandlingsleder Ragnar Dahl, BFO
ragnar.dahl@bfo.no

Nordiske Offiserers Allianse (NOA) kongress 2007

NOA består av de nordiske lands militære fagforeninger som har valgt å slutte seg til alliansen.

BFO var i år vertskap og arrangør av årets NOA kongress.

Kongressen ble gjennomført 23.-26. august i flotte omgivelser i Bergen, med besøk og orienteringer på blant annet Haakonvern og Bergenhus Festning.

Hovedagenda på programmet denne gangen var diskusjoner og debatt knyttet til felles nordiske utfordringer innen rekruttering, lønns og personalpolitikk. Tema som fremsto som særlig aktuelle gitt de ange organisasjonsmessige og operative endringer alle de nordiske land for tiden gjennomgår. Totalt var det 50 deltagere på årets kongress.

equipnor as

- RIKTIG UTSTYR!

www.equipnor.no

55 50 78 00

MARKEDSPLASSEN

Her kan våre lesere gratis sette inn små rubrikkannonser hvis de har noe til salgs, som kan være interessant for andre. Dette kan være uniformer, uniformseffekter, eller lignende.

Ønsker å selge:

Skjorte, galla u/snipp hvit størrelse 41 og Kryssbandolær 90 cm.
Tlf: 55504433 Mobil: 93214671

Forsvarets brune skinnjakke (kort), nesten ubrukt.
Selges rimelig. Mobil 928 14 251

Luftforsvarets messedress str. 56 L til salgs

Ubrukt - dog 98 modell med originale merkelapper fra FUNIF. Oblt. dist. - ubrukt da regelverket ga meg en ny for hver utenlandsmisjon!! Er 1000,- NOK en grei pris?

Henv. 970 52 960.

Jan-Fredrik Drangsholt,
Ullernkammen 21
0380 Oslo

Sekretariatet

Administrasjon

Kari Ulrichsen

Økonomileder
kari.ulrichsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 46
Mob 928 05 621

Guttorm Jacobsen

Organisasjonssekretær
guttorm.jacobsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 34
Mobil 926 94 221

Kyrre Felde

Resepsjon/Arkiv
kyrre.felde@bfo.no
Tlf 23 10 02 48
Mobil 970 99 880

Mona Eriksen

Medlemsregister/avtaler
mona.eriksen@bfo.no
Tlf 23 10 02 43
Mobil 924 28 698

Forhandlingsutvalget

Jimmy Bjerkansmo

Forhandlingsleder/Tariff
jimmy.bjerkansmo@bfo.no
Tlf 23 10 02 37
Mobil 932 08 717

Ragnar Dahl

Forhandlingsleder/Avtaleverk
ragnar.dahl@bfo.no
Tlf 23 10 02 38
Mobil 934 98 520

Rune Rudberg

Forhandlingsleder
rune.rudberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 36
Mobil 934 20 377

Tom R. Skyrud

Forhandlingsleder
tom.reidar.skyrud@bfo.no
Tlf 23 10 02 39
Mob 473 87 648

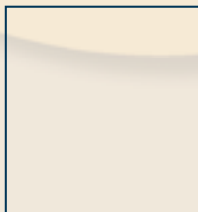
Redaktør

Einar Holst Clausen

Redaktør/Journalist/Fotograf
holst.clausen@bfo.no
Tlf 23 10 02 42
Mobil 928 14 251

Journalist/webansv.

Under ansettelse

Inførådgiver/webredaktør

Elevkontakt

Lars Kristian Danielsen

Markeds og rekrutteringsansvarlig
lars.kristian.danielsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 41
Mobil 905 85 355

BFO-skolen

Lars Omberg

Leder BFO-skolen/Org.utvikler
lars.omberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 40
Mobil 920 91 238

Politisk ledelse

Didrik Coucheron

Leder BFO
didrik.coucheron@bfo.no
Tlf 23 10 02 30
Mobil 928 88 643

Eivind Røvde Solberg

Nestleder BFO
eivind.solberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 31
934 08 550

Ledelse

Arild Helgesen

Stabssjef
arild.helgesen@bfo.no
Tlf 23 10 02 47
Mobil 934 99 445

**Ett yrke
– én organisasjon**

Områdetillitsvalgte

Region Nord-Norge

Terje Henriksen
Bardufoss
terje.henriksen@bfo.no
Tlf 77 89 53 65
Mob 970 48 101

Jostein Flånes
Bardufoss
jostein.flatnes@bfo.no
Tlf 77 89 72 86
Mob 970 48 710

Region Midt-Norge

Gunnar Lie Eide
Bodø hovedflystasjon
gunnar.lie.eide@bfo.no
Tlf 75 53 73 94
Mobil 924 30 909

Kristian Taro Grøn
Persaunet/Trondheim
kristian.gron@bfo.no
Tlf 73 99 52 32
Mobil 918 52 277

Region Vest

Rolf J. Ledal
Haakonvern
rolf.ledal@bfo.no
Tlf 55 50 34 86
Mobil 934 62 716

Jacob Are Opdal
Stavanger
jacob.are.opdal@bfo.no
Mobil 924 23 022

Region Indre Østland

Per Iver Nordset
Rena Leir
per.iver.nordset@bfo.no
Tlf 62 40 20 06
Mobil 924 17 463

Jo Arne Bråten
Sessvollmoen
jo.are.braten@bfo.no
Tlf 63 92 59 43
Mobil 475 51 980

Region Viken

Sten Rune Karlsen
Rygge hovedflystasjon
sten.rune.karlsen@bfo.no
Tlf 69 23 73 25
Mobil 922 18 110

Pål Sævik
Krigsskolen
paal.savik@bfo.no
Tlf 23 09 94 33
Mobil 928 17 119

BFØs områdetillitsvalgte er tjenestegjørende befal, som er tilstede på forskjellige tjenestesteder for å ivareta dine rettigheter.

Nøl ikke med å ta kontakt med en av dem - dersom du trenger hjelp.

Personellhåndtering etter ad hoc – metoden

Som et ledd i godkjenningen av leveranser i prosjekt NASAMS II skal Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) gjennomføre tre testskytinger for å verifisere krav som er stilt til våpensystemet.

I forbindelse med den tredje testskytingen som pågår i USA har det vakt oppsikt blant de deltagende tjenestemennene at de økonomiske betingelsene har blitt endret etter ankomst til USA.

I Øvingsleders ordre for testskyting 3 med NASAMS II USA juni 2007, under punktet «Økonomiske forhold» ble personellet meddelt følgende:

"Personellet tilkommer kost- og nattillegg iht gjeldende utenlandsreiser fra avreise Oslo lufthavn Gardermoen til retur Oslo lufthavn Gardermoen. Personellet skal selv betale for hotell og dekke alle måltider under oppholdet i El Paso."

Personellet hadde belaget seg på dette, og så vidt BFO er kjent med, hadde man også innrettet seg etter dette. Etter ankomst El Paso ble personellet informert om at sjef LOI hadde bestemt at kvarter skulle tilvises slik at nattillegget ville falle

bort. Med andre ord hadde man endret de betingelsene som var beskrevet i Øvingsleders ordre for testskytingen.

Etter hva BFO erfarer har det vært regelen at personellet, som har ankommet i puljer, har blitt informert om vedtaket etter ankomst til USA. BFO er godt kjent med regelverket for reiser for Statens regning, og at man skal forsøke å legge billigste løsning til grunn.

Det er ikke løsningen som kritiseres fra vår side, men tidspunktet som endringen ble presentert for personellet.

Som et minstemål av anstendig personellbehandling skulle man forvente at deltagerne hadde blitt orientert om beslutningen på et mye tidligere tidspunkt. Når man på denne måten velger å se bort fra Hovedavtalen m/Tilpasningsavtale for Forsvaret oppnår man ikke annet en støy, og misfornøyde medarbeidere.

Man må kunne etterlyse en viss forutsigbarhet mht planlegging slik at personellet kan fokusere på de oppgavene de har under oppholdet, og ikke fokusere på endringene. Som arbeidstaker er det en viktig forutsetning med tiltro til ledelsesnivået og styringsdokumenter,

spesielt i en organisasjon som Forsvaret. I dette konkrete tilfellet viser man kritikkverdig personellbehandling, og avgjørelsen møter svært liten forståelse fra berørt personell.

Nasams II

Nasams II er forkortelsen for Norwegian Advanced Surface-to-air Missile System. Direkte oversatt blir det avansert bakke-til-luft rakettssystem.

 jimmy.bjerkansmo@bfo.no

LF Rogaland

En av de gamle sjefene ved Rogaland Forsvarsdistrikt 8/Rogaland Infanteriregiment 08 pleide å si: "Du skal aldri tro på noe av det du hører, og bare på halvparten av det du ser".

Etter de lekkasjene som har kommet fra FS-07 er jeg på vegne av Befalets Fellesorganisasjon (BFO) Rogaland fristet til å si: "Vi får håpe at den gamle regimentsjefen får rett".

BFO Rogaland tror imidlertid at de forslagene som kommer på bordet når Forsvarssjefen (FSJ) legger frem sin studie kommer til å være radikale, det er de nødt til å være hvis vi skal kunne følge en rød tråd fra hans omstridte (men gode) foredrag i Oslo militære samfund (OMS) 13. nov 2006, og frem til den fagmilitære vurdering av Forsvarets fremtidige kapasiteter og lokalisering som leveres i form av FS-07. I sitt foredrag i OMS pekte FSJ på den styrkemessige, funksjonelle og økonomiske ubalanse. Denne ubalansen i kombinasjon med politikernes manglende evne til å gi Forsvaret nødvendig forutsigbarhet truer nå med

å desimere Forsvarets tilstedeværelse i Stavangerområdet radikalt. En opprettholdelse av tilstedeværelsen på dagens nivå på Sola og Madla vil derfor i stor grad være avhengig av at politikerne tilfører Forsvaret midler som ivaretar de merkostnader som kreves for å videreføre en desentralisert og landsdekkende struktur. Å tro på at noe slikt skulle skje blir vel i grove trekk det samme som å tro på julenissen, men man kan jo alltid håpe.

Når det gjelder en fremtid for Fellesoperativt hovedkvarter (FOHK) i Stavanger så er BFO Rogaland mye mer optimistisk. At FSJ ønsker kun ett operativt hovedkvarter kan man forstå, men det skal godt gjøres å påvise noen som helst fordel verken økonomisk eller operativt i forhold til å flytte FOHK fra Stavanger til (som ryktene sier) Reitan. BFO Rogaland har en emmen følelse av at dette er et forsøk på å vise signalpolitikk i forhold til den mye omtalte satsing på nordområdene. En flytting av FOHK til Reitan vil imidlertid

bare gi et økt fokus på internasjonale operasjoner – utøvd fra nordområdene. En flytting fra Stavanger til Reitan vil bli et pengesluk i investeringsfasen og vil medføre økte kostnader til pendling. Det siste fordi Bodøområdet ikke kan oppvise et tilsvarende næringsliv som i Stavanger, og det er i dette næringslivet ektefellene til de Forsvarsansatte har jobbene sine (de er ikke hjemmевærende). En flytting vil også være et dårlig signal til NATO som har etablert Joint Warfare Center (JWC) i Stavanger.

Dette blir som å kaste penger rett ut av vinduet. BFO Rogaland vil derfor gjerne se den politikeren som etter et evt flyttevedtak, med rak rygg tor å hevde at dette var den beste økonomiske, operative og familievennlige løsningen for Forsvaret.

Med henvisning til det innledende ordtak fra min gamle regimentsjef håper BFO Rogaland at vi slipper å se at Forsvaret trekker seg ut av Rogaland i det omfang lekkasjene fra FS 07 antyder.

Høytidelig og stilfull uteksaminering av befalelever fra Forsvarets tekniske befalsskole (FTBS)

Den 21. juni kunne avgangselevene ved FTBS slippe jubelen løs og feste sersjantdistinksjonene på uniformen. Stolte kunne 13 nye MP-befal, 15 teknisk befal og 19 elever ved GBK-kurset motta sine vitnemål. Overrekkelse av vitnemål var lagt til kulturhuset på Jessheim (kong Rakne), hvor blant andre ordfører H Espelund og sjef FKL, Fkom Magnussen deltok. Musikere fra Forsvarets stabsmusikk, feltprest Meberg-Hansen, sjef FLS oberst Sandmo og sjef FTBS major Gjølstad, sørget for at elever og de stolte pårørende fikk oppleve en flott seremoni.

MP og bergingslag i funksjon, ifm "sabotasje" på en CV-90.

Etter det seremonielle ble det servert lunsj i spisesalen på Sessvoll. Resten av dagen var satt av til visning av "kullfilmer" fra FTBS og MP-klassen, samt en demonstrasjon ute, slik at de pårørende skulle få et visuelt innblikk i hva elevene faktisk hadde lært ved skolen. Befalet som ble uteksaminert ved skolen, skal i hovedsak bekle stillinger i Luftforsvaret og Hæren/FLO.

Tradisjonen tro ble det også overlevert priser, som følger:

Beste elev 1-årig linje	sjt Enghaugen
Beste elev 2-årig linje	sjt Thorsrud
Idrett	sjt Angeltvedt
Ledelse	sjt Enghaugen
Kjt fag	sjt Thorsrud
Vpn fag	sjt Hansen
MP fag	sjt Wang

Historisk første kull med musikere på GBK

Beste elev GBK: musikkøyntnant Kaas.

For første gang uteksaminerte også FTBS elever fra GBK for Forsvarets musikk. Kurset besto av 14 musikere og 5 grenaderer fra underavdelinger ved FKL. Beste elev og beste musikkelev på GBK, ble musikkøyntnant Heidi Cecilie Fredriksson Kaas (se bilde). Kaas tjenestegjør til daglig ved FKMN, hvor hun er arbeidstillitsvalgt for BFO.

BFO ønsker befalet lykke til i videre tjeneste, og slutter seg til feltprestens formaning "lev ditt liv slik at det tåler dagens lys".

 Jo Arne Bråten, major
OTV Indre Østland/BFO

BFO

Innmeldingsblankett

Alle medlemmer

BEFALETS FELLESGRUPPEORGANISASJON

Etternavn _____ Fornavn _____

Personnummer _____ Grad _____

Tjenesteadresse _____

Privatadresse _____

E-post _____ Mobiltelefon _____ Gren _____

- ☐ Yrkesbefal
☐ Avdelingsbefal
☐ Kontraktsbefal
☐ Kadett til dato / -
☐ Pl.bef. til dato / -
☐ FIS elev til dato / -
☐ BS elev til dato / -
☐ UB til dato / -
☐ Fordelsmedlem

☐ Jeg ønsker ikke å være med i BFOs gruppeliv
 - og ulykkesforsikring.

Jeg er tidligere medlem av (NOF / KOL) _____
 og ønsker at BFO snarest ordner med utmeldelse
 på mine vegne.

Som betalende medlem ønsker jeg som
 velkomstgave å motta en:

☐ 512 MB MP3 spiller ☐ Lommelykt

Velkomstgave for BS elever er BFO termokrus.

Ververs navn, mobiltelefon og f.dato. _____

_____ den _____ Underskrift: _____

Jeg bekrefter at opplysningene er riktige og samtykker i at de registreres i BFOs sentrale medlemsdatabase.
 Jeg samtykker også i at kontigenten og forsikringspremie trekkes av lønnen gjennom forsvarers lønnsystem.

Kan sendes fraktfritt i Norge
 BFO betaler portoen.

Befalets
 Fellesorganisasjon

Svarsending 0199
 0090 Oslo

Ett yrke - én organisasjon

Omstilling – ei påkjenning

I disse dager er det knytta stor spenning til kva Forsvarsstudien (FS) og Forsvarspolitisk Utval (FPU) kjem med av anbefalingar.

Dette opptek oss kadettar i stor grad, for dette vil ha direkte betydning for kor og med kva for kapasitetar vi vil operere i framtida. Rykta har versert i media lenge, alt ifrå flytting av Jåttå til Bodø og nedleggelse av Ørlandet og Madla.

Omstilling er viktig for å skape eit forsvar som er relevant. Spørsmålet som vi i KAFO stiller oss er: Når er Forsvaret så lite at det er lite nok? Eg har inntrykk av at Forsvaret blir gjenstand for tall og kalkyler i alle moglege himmelretningar. Alt skal kvantifiserast og målast. Det verkar på meg som om svært lite er freda eller stabilt (med unntak av krigsskolane, desse har vorte freda, inntil vidare av Forsvarssjefen). Kor mange basar skal ein ha, eller for å stille spørsmålet annleis: Kor få baser og leirar skal vi ha? Argumenta som understøtter nedbygging er å spare midlar på drift for å kunne ha meir midel til operativ verksemd. Men, til kva for pris? Kan vi risikere å miste dei beste offiserane våre på grunn av denne kontinuerlege lokaliseringsdebatten?

I Forsvaret er debatten svært aktiv omkring rekruttering og utfordringa rundt å behalde personellet. På tross av dette fokuset og tiltaka Forsvaret iverksett for å nettopp behalde, ser ein at mange vel å slutte til fordel for ei sivil karriere. Med den belastninga ein ser innanfor nokre spesialistfelt, så krev ei karriere i Forsvaret ei tilnærma altoppoffrande haldning til arbeidet. Dette er noko dei fleste ansatte i Forsvaret finn seg i for ei kortare periode, men ikkje på permanent basis. Tilslutt innhentar dei familiære verdiane ein, og ein blir tvungen inn i eit verdidilemma omkring kva som er viktig for ein, familien eller karrieren. Personellet trenger forutsigbarheit og muligheit for å kombinere jobb og familieliv.

Eg ser utfordringa med at sikkerheitspolitikken stiller eigne krav til militærmakta, men ein må ta innover seg at desse strukturane er verdilause utan personellet. Forsvaret er mange system, men iallefall inntil vidare, så er det personellet som driv desse. Forsvaret må ta dette på alvor, og prøve å strekke seg for å tilfredsstille menneskapa. Mennesker vil ha stabilitet, er det mulig å gje dei dette?

Tomas Bakke
Leder KAFO

Leder for Norsk Kvinnesaksforening, Torild Skard, tar feil. Verneplikt for menn er ikke likestilling. For det er etter min mening det hun påstår når hun sier at verneplikt for kvinner ikke er likestilling. Hvordan skal kvinner verdsettes og tildeles makt og ressurser dersom de ikke gjør den samme jobben? Jeg er helt enig med Vernepliktsrådet når de sier at fortsatt verneplikt bare kan legitimeres ved at kvinner og menn likestilles i vernepliktspørsmålet..

Hva skal være styrende for om vi fortsatt skal ha verneplikt? Forsvarets behov. Erfaringer viser at det er problematisk for personell på utenlandsoppdrag å komme i kontakt med den kvinnelige delen av lokalbefolkningen. Dette problemet kan løses ved å få en større andel kvinnelige soldater og befal i utenlandstjeneste.

Som jeg også har nevnt i en tidligere utgave av Offisersbladet (utg.1, 2007) så er førstegangstjenesten kanskje den største arenaen vi har for rekruttering til befalsskolene. Så når det gjelder økt kvinneandel i alle sjikt av lederroller i Forsvaret, så er jeg overbevist om at kjønnsnøytral verneplikt vil ha en positiv effekt.

Tidligere i uken leste jeg kommentarer fra Eva Kristin Hansen, AP og Anne Solsvik, nestleder Unge Venstre. Førstnevnte mente at argumentet om at kvinner føder barn fortsatt holder, mens Solsvik ikke så behovet for å trekke inn kvinnene i førstegangstjenesten. Er det bare kvinner som er ansvarlige for barneoppdragelsen? Dette argumentet er foreldet og hører ikke hjemme i denne debatten, ikke i dagens samfunn. Når det gjelder Solsvik som sier hun ikke ser behovet for kvinner i Forsvaret, så synes jeg dette blir så trangsynt at jeg knapt finner ord. Det viser hvor lite kunnskap Solsvik har om dagens trusselbilde og Forsvarets oppgaver. Bare så det er helt klart, dette har ingenting med partipolitikk å gjøre, men det handler om argumentene som blir brukt i debatten rundt kjønnsnøytral verneplikt.

Dessverre har jeg også registrert at det finnes de som mener at jenter har blitt tatt inn til befalsutdanning på bekostning av bedre skikkete gutter. Dessverre kan jeg ikke si at jeg selv ikke kjenner til dette. Kvotering gagnar ingen, verken Forsvaret og spesielt ikke de mange jentene som er mer enn godt nok kvalifisert og som ikke behøver å bli kvotert inn til befalsutdanning. Jeg mener en kjønnsnøytral verneplikt vil bidra til at flere jenter åpner øynene for de mulighetene Forsvaret har å tilby, da spesielt med tanke på lederutdanning. Forsvaret trenger flere jenter, både i førstegangstjeneste og befalsutdanning!

Espen Molnes
Leder BESO

Den gigantiske folkevandringen, eller hvordan Forsvaret brekker nakken?

I følge flere avisoppslag den senere tiden skal Forsvaret nok en gang foreta en stor nedleggelsesprosess rundt omkring i landet. Ansatte, politikere og andre engasjerte mennesker er naturligvis redd for at arbeidsplasser og skatteinntekter forsvinner fra kommunene. I tillegg kommer en genuin bekymring for Forsvaret og Norges forhold til NATO. Få ser ut til å bekymre seg med de **menneskene** som blir direkte berørt av dette.

Befalets Fellesorganisasjon (BFO) region Vest mener at forsvarsledelsen ikke har tenkt på menneskene (ansatte og familier) som nok en gang må finne seg i å flytte eller begynne å pendle. Har man tenkt på merutgiftene den enkelte får hvis man må selge og kjøpe ny bolig?

Bare rene utgifter ved å selge og kjøpe en vanlig bolig vil koste ca. kr 150000,- (etthundreogfemtitusen). Hvis man i tillegg vurderer å flytte fra et område med lavt press på boligmarkedet til et pressområde vil dette kunne umuliggjøre flytting.

De fleste familiene som er tilknyttet Forsvaret baserer seg på to inntekter. En del av disse familiene har hovedinntekten sin utenfor Forsvaret, hvor ektefelle/samboer kanskje er geolog, lege, tannlege eller ingeniør. Det er med andre ord ikke nødvendigvis slik at den forsvarsansatte er hovedforsørger. BFO region Vest mener at man ikke kan være så enfoldig at man tror at disse familiene vil flytte til steder hvor den parten som har høyest lønn ikke får jobb.

Pendling blir stadig mindre akseptert, særlig hvis familien har barn. De som pendler mister den daglige kontakten med

sine nærmeste, og den andre parten får nesten all daglig belastning. Resultatet blir at mange kommer til å slutte i Forsvaret, særlig der arbeidsmarkedet er godt. Dette betyr i verste tilfelle at en stor andel av kompetansen forsvinner og antall pendlere øker kraftig.

BFO region Vest krever at forsvarsledelsen foretar en konsekvensanalyse og vurderer de store merkostnadene det vil føre til med en stor og stadig økende andel ansatte som er pendlere. Forsvarsledelsen må som en del av denne konsekvensanalysen også foreta en undersøkelse om hvor mange som vurderer å slutte i Forsvaret dersom dette blir gjennomført, og verdien av dette kompetansetapet.

Sannsynligheten for at det er lagt inn noen incentiver for å minske ulempene slik som andre bedrifter, f.eks. Statoil, har gjort er vel minimal. De senere år er de tidligere kompensasjonene for merutgifter i forbindelse med flytting blitt sterkt redusert.

De ovennevnte faktorer vil gjøre at man i løpet av relativ kort tid vi få en masseflukt av godt utdannede **mennesker** fra Forsvaret, særlig når man ser dette sammen med rovdrift på de ansatte hvor den enkelte i **gjennomsnitt** arbeider ca. 1,4 årsverk (noen over 2 årsverk), underbemanning de fleste steder (vakanser på opptil 20 %), alvorlig slitasje på store grupper på grunn av beordring til internasjonal tjeneste i områder som Afghanistan, Irak og Sudan, samt stadig vekk irriterende kreative nytolkninger av inngåtte avtaleverk og negativ utvikling innen velferdstilbud.

BFO region Vest krever at de ovennevnte menneskelige forhold blir tatt skikkelig hensyn til, ellers faller forsvarsledelsen for eget grep og Forsvaret brekker nakken i fallet.

Stein Flom Jacobsen
Kommandørkaptein
Regionstyreleder

Befalets Fellesorganisasjon Region Vest

Et troverdig forsvar!

Norges forsvarsforening (NFF) vedtok på sitt landsmøte i begynnelsen av juni en resolusjon hvor en blant annet påpekte at 2 % av BNP må være et mål for fremtidige bevilgninger til Forsvaret. Men det helt sentrale må være at det er samsvar mellom det Forsvaret som vedtas av Stortinget og de bevilgninger som gis.

NFF er også opptatt av at det i debatten om den nye langtidsplanen for Forsvaret fokuserer på de viktige utfordringene, og understreker

behovet for et langsiktig perspektiv i all forsvarsplanlegging. De kampfly og fregatter som Norge nå skal anskaffe vil være operative til 2050!

NFF mener at vi må avklare egne områders strategiske verdi for andre, og påpeker at vår ressursmessige og strategiske verdi ikke opphørte med den kalde krigen. Dette er en tidløs lærdom som ikke må gå i glemmeboken.

Norges viktigste militære bidrag er – og vil være – stabilitet og forutsigbarhet i egne nærområder. Dette må være en

rettesnor for all norsk forsvarspolitik og forsvarsplanlegging.

NFF mener at Norge fortsatt trenger allierte og må aktivt bidra i både NATO- og FN-operasjoner. Men må ta et større ansvar for å løse militære oppgaver i egne nærområder.

Nils Tore Gjerde,
styremedlem i
Romsdal forsvarsforening

HEKTISK FOR KA

F-16 fly som til einkvar tid står på beredskap for NATO i Bodø, har hatt mykje å gjera i det siste. Øvingane til russarane er større og meir komplekse enn nokon gong, ei utveking Forsvaret ynskjer å følgje tett.

To jagerfly av typen Foxhound som driver tanking (air-to-air refueling) fra tankflyet Midas. (Foto-331332 skvadron)

Av **Hanne Olafsen**/Luftforsvaret
og **Frank Rosvoll**/FMS

Det russiske forsvaret driv ei større luftøving i internasjonalt luftrom i område som dels grensar mot norsk luftrom.

- Det dreier seg om ei varsla øving frå russisk side, men det er interessant å merke seg storleiken og kompleksiteten i øvinga, seier oberst Jan Ove Rygg, operasjonsleiar ved CAOC 3 (Combined Air Operation Centre) på Reitan utanfor Bodø.

Over 20 år sidan sist

Mengda av aktivitet er på eit nivå som ikkje er observert på mange år. Truleg må ein attende til midten på 80-talet for å finne liknande storleik og mengde fly så langt

vest. Styrken som tek del i øvinga kjem dels frå Kolahalvøya, dels frå basar lengre aust og sør i Russland.

- Vi ser at styrken har innslag av strategiske bombefly, tankfly, jagerfly og luftborne kontrollsenter nokonlunde lik NATOs Awacs-fly. Dei gjennomfører koordinerte luftoperasjonar. Vi ser klart at styrken syner evne til å utføre ein komplisert og ikkje minst ressurskrevjande operasjon. Vi ynskjer å vite type fly, kva for versjon, utrusting med vidare, og å monitorere flya undervegs i øvinga, seier oberst Rygg.

Fleksible

Beredskapsflya ved Bodø hovudflystasjon vart "scrambla" natt til fredag, og då dei to første F-16 flya måtte attende på grunn av drivstoff, stod to nye klar til takeoff. Totalt

var det 8 F-16 kampfly på vingane i rundt 10 timer.

- Dette viser bare fleksibiliteten og mobiliteten vi har - vi har eit forsvar som kan reagere kjapt. Vi har ein jobb å gjera, og den kan vi, noe denne situasjonen er eit godt eksempel på, sier luftvingsjef, brigader Per-Egil Rygg ved Bodø hovudflystasjon.

Tremenning og CAOC-sjef Jan Ove Rygg, seier det er fleire aktørar som har ein viktig rolle når slike hendingar skjer.

- Samarbeidet med FOHK, Bodø og stasjonane i Sørreisa og på Mågerø har vore framifrå. Vi ved CAOC 3 er sær s n gde, seier oberst Rygg.

Han ser ikkje bort frå at øvinga representerer eit mønster for korleis framtidige russiske luftøvingar vil arte seg i framtida.

MPFLYA

Russernes langtrekkende og raske bombefly av typen "Backfire". (Foto-331/332 skvadron).

Beriev A-50 «Mainstay»

Tupolev TU-95 «Bear H»

FAKTA:

- På hovudflystasjonen i Bodø er det alltid to F-16 kampfly på beredskap for NATO. Frå alarmen går til flyene skal være på vingane skal det ikkje gå meir enn 15 minutt.
- F-16 beredskapen kallast QRA og står for Quick Reaction Alert
- CAOC 3 (Combined Air Operation Centre) er ei NATO-avdeling direkte underlagt NATO-hovudkvarteret for luftoperasjonar i Ramstein i Tyskland. Dei leiår og koordinerer arbeidet med å følgje den russiske luftøvinga, i samarbeid med det nasjonale hovudkvarteret i Stavanger (FOHK) og Luftforsvarets stasjonar i Sørreisa og på Mågerø. Sørreisa utøver kontroll med F-16 kampflya frå hovudflystasjonen i Bodø etter retningslinjer frå CAOC 3. Den siste tida har Russland auka treningsaktiviteten i luftrommet nært opptil Noreg.

Tidlig start

Litt før kl. 0500 blir jeg hentet av Ole og Karen. Vi kjører på mørke, regnvåte veier i ti minutter før vi passerer gjennom det første av to checkpoints. Fort Rucker er en stor leir. Hele 261 kvadratkilometer - på størrelse med Kristiansand kommune! Everything is bigger over here! Det finnes til og med flere ulike flyplasser inne på basen. Vi svinger inn på Lowe Airfield, der Ole og Karen for tiden holder til i E Company. Når vi ser de bortimot 80 Black Hawkene som står på flightline, sniker "lillebror"-følelsen seg innpå. Omfanget og størrelsen blir overveldende stort sammenlignet med norske forhold. Alle instruktørene i E Company er amerikanske helikopterflygere, noen med erfaring helt tilbake til Vietnam-krigen. Ole og Karens instruktør, Rick

Everhart, forteller at han har flydd under vinterforhold i Norge også.

- I spent two cold weeks in Bardufoss in the eighties, forteller han rolig. Stemningen i klasserommet er i det hele tatt rolig og avslappet, men likevel konsentrert. Instruktørene virker uformelle og genuint interesserte i elevenes ve og vel. Og godt er det, disse unge menneskene trenger all den ballasten de kan få. De fleste amerikanske elevene i klassen må gjøre regning med å fly i Irak når de er ferdig med utdannelsen. Ole og Karen har heldigvis Bardufoss som sitt første stopp.

Legenden

Hver morgen briefer en instruktør om været og andre forhold av flymessig betydning. Deretter følger en "standup" session.

Umiddelbart høres dette kanskje festlig ut, men det dreier seg ikke om vitsefortelling. Derimot må utpekte elever reise seg opp og svare på "daily questions" eller "emergency procedures". Dette oppleves ofte som stressende. Dersom en ikke henger godt nok med, får det konsekvenser. - I første instans blir man satt tilbake en klasse, forklarer Karen. Det har ikke skjedd med noen av våre norske elever - tvert i mot. - Det har nesten blitt en legende her borte at de norske elevene er uvanlig gode, forteller kaptein Torgeir Espedal. Han er instruktør og den eneste norske offiseren som tjenestegjør fast på Fort Rucker. Han mener at utvelgelsen og ballasten fra Luftforsvarets flygeskole og Luftkrigsskolen gjør at norske elever er svært godt skikket. At de norske elevene som regel overgår de

Ikke mange nordmenn slipper inn på flightline i Fort Rucker, Alabama, USA. Offisersbladet har fått innpass og fått følge to av de norske flyelevene i deres hverdag. De gjør som de fleste andre norske elever som har vært igjennom denne krevende helikopterutdanningen, de gjør det rett og slett veldig bra! Bli med oss inn porten og ta del i opplevelsen.

Tekst & Foto: Eystein Kvarving, Offisersbladet USA

Norske flyelever på Fort Rucker

- LEVER OPP TIL

fleste amerikanske, har ikke gått upåaktet hen. – Ved tidligere tilfeller har norske elever blitt beskyldt for juks på de akademiske prøvene fordi alle har skåret 100 %. Da har Torgeir grepet inn og forklart om norske utvelgelsesprosesser og at gode prestasjoner faktisk er vanlig. Det har nok sine klare fordeler å ha en norsk offiser i denne amerikanske utdanningsmaskinen.

Iblant er det slik at hele klasser får to-ukers opphold i utdanningen av kapasitetshensyn. – Da rykker vi frem en klasse, sier Ole. Siden Norge har kjøpt utdanningsplassene av US Army, får norske elever prioritet på å bli ferdig innen avtalt tid.

– Er det greit å bytte klasse så ofte?

Karen synes ikke det gjør noe i det hele tatt: - I klassene før og etter oss

treffer vi igjen folk fra den innledende grunnutdanningen. På den måten har vi alltid kjente i klassene våre.

Karen og Ole har flydd sammen – vært "Stick Buddies" – mesteparten av tiden.

Etter værbriefen blir det klart at det sannsynligvis ikke blir flyging denne dagen. Det er disig med for lavt skydekke. Sikten er rett og slett for dårlig. Likevel forberedes flytur som normalt. Den av Stick Buddiene som skal fly første økt, har ansvaret for å briefe. Makkeren og instruktøren følger nøye med, og kommenterer underveis. Kanskje mye på grunn av de dårlige værutsiktene avbrytes dette med en overraskelse; Surprise Limits Test – en skriftlig prøve om operasjonsbegrensningene på Black Hawk-helikopteret. Ole og Karen kaster seg over prøven – det går bra også denne gangen. >>

FAKTA:

Helikopterutdanning ved Fort Rucker, Alabama

- 2-4 norske elever hvert år, starter normalt i januar og august
- Totalt ca 1200 elever i året, ny klasse starter annenhver uke (!)
- En norsk instruktør tjenestegjør fast på Fort Rucker
- 22 uker grunnutdanning i TH-67 Creek (Bell 206 Jet Ranger)
- 12 uker utdanning på UH-60 Black Hawk
- 2 uker "High Altitude Training" i Eagle, Colorado med UH-1 Huey
- Totalt ca 190 flytimer, samt ca 48 timer i simulator
- Medregnet teoriundervisning tar utdanningen 11-12 måneder
- Deretter utplassering på helikopterskvadron i Norge (Bell 412, Sea King, Lynx/NH 90)
- Det tar nærmere 2 år ved skvadron hjemme i Norge, før man regnes som fullt ut operative.

LEGENDEN!

Etter utallige timer i det store Blackhawk helikopteret, vender de ferske flygerne nesen hjem til mer øving og konvertering til de mindre helikoptertypene Norge bruker.

Det meste av treningen foregår på helikopteret Blackhawk UH-60

Formasjonsflygning er også et viktig ledd i utdanningen.

Karen og Ole får tildelt sin egen vinge i begynnelsen av juni.

*Trening i Basic Warfighting Skills
(lavtflyging og navigasjon).*

*Dagens tokt gjennomgås med
instruktør Rick Everhardt.*

Preflight

Etter testen fortsetter pre-flight briefen. Instruktør Everhart har lagt et flykart mellom seg, Ole og Karen. Han peker på et symbol: - Hva betyr dette for dere? Begge elevene nøler, dette har de ikke sett før. Everhart lar ikke en mulighet for læring gå fra seg, og forklarer villig. At Offisersbladets utsendte skal være passasjer blir også gjort til en læringsarena. – Det gjelder å utnytte ressursene ombord, forklarer han. – Bruk de for det de er verdt, for eksempel som hjelp til observasjon.

I flightops rommet får Karen tildelt fly (det heter fly, selv om det er helikopter), nøkkel og sjekker samtidig oppdaterte værddata. Ole henter vester på depotet. Vårt fly er parkert like ved, så det blir ikke buss denne dagen. Rotorbladene er forankret med tau til bakken, og disse løsnes først. Så gjennomføres en omfattende preflight sjekk under Everharts årvåkne blikk. Den erfarne instruktøren kikker opp på

himmelen og fastslår raskt at det ikke blir noen tur i dag. Dermed utvides preflight sjekken til en kort teknisk undervisning. I tillegg fokuseres det på spørsmål som kan komme opp dagen etter på. Da er det nemlig checkride – eksamensflyging! Bolken med fire ukers Contact flyging skal bestås, før de kan ta fatt på neste som er Basic Combat Skills. – Det gleder vi oss til, smiler Karen lurt – det betyr i praksis mye lavtflyging og taktisk flyging hvor man følger terrenget i lav høyde.

Teori

Før lunsj blir det tid til en omvisning i det ene simulatorbygget. Der finnes en rekke ulike simulatorer, og databasert undervisning. I ettermiddagsøkta er det undervisning i Aviation Mission Planning System. Undervisningen foregår i et stort klasserom med en datamaskin til hver elev. Instruktøren er tålmodig og mater det hele inn med teskje.

>>>

For tålmodig, synes kanskje en del av elevene. Som en avslutning skal instruktøren hamre inn hvor mye tid det er å spare på å bruke dataverktøy til "flight planning": - Hvor mye tid brukte dere ikke med kart, penn og papir, spør han forsamlingen etter drøye tre timer. - 45 minutter!, smeller det kontant fra en av de amerikanske elevene. Det humres i rekkene, ting tar jo gjerne litt tid når det skal læres første gang. Ole vet at programvaren fungerer og er i aktiv bruk i Norge. Mange av de norske flyelevene har hatt ventetjeneste før de kom til Fort Rucker, og Ole tilbragte et år på ops'en til 338 skvadron på Ørland. - Jeg hadde lyst til å lære om en annen virksomhet i Luftforsvaret, og er glad for at jeg fikk den muligheten til å lære om jagerflyoperasjoner.

Samhold

Det har blitt vanlig at de norske elevene deler en leilighet. - Det er en stor fordel

å kunne hjelpe hverandre og forberede seg sammen, forklarer Karen. - Ikke minst i forhold til at vi også flyr sammen. For øvrig legges det atskillig vekt på samarbeidsevner i utdanningen. - Crew coordination er et nesten daglig tema, understreker Karen. - Det er viktig å skape en god stemning ombord, slik at samarbeid og kommunikasjon flyter godt.

Når vi kommer på kveldsbesøk sitter de på hvert sitt rom og studerer. Det blir som regel en økt på to-tre timer hver kveld. Det er stadig nye ting som skal læres, og spørsmål som skal besvares på "Standup" påfølgende dag. Begge har kjæresten på hvert sitt hold. Ole har sin i Norge, mens Karen har Per Arne på F-16 utsjekk i Tucson, Arizona. Hun legger ikke skjul på at det skal bli godt å flytte sammen igjen i Norge til sommeren, selv om det blir pendling mellom Bodø og Bardufoss. Anders, som bor i samme området, var eneste elev fra Norge som ankom i januar. Til gjengjeld har han tatt

med seg sin Heidi. Hun trives også godt og fordriver tiden med studier. - Jeg må snart til Norge for å ta eksamen, men kommer tilbake så fort jeg kan, smiler hun og ser bort på Anders. Anders har etterhvert fått en solid flygertutdanning. Rett før han graduerte fra jagerflyutdanning ved Sheppard AFB i Texas, ble det klart at han har ryggproblemer som er uforenlig med tjeneste på jagerfly. - Jeg er veldig fornøyd med at det ordnet seg slik at jeg fikk helikopterutdanning i stedet, sier han. Han smiler godt når han forteller om dagens tokt i TH-67 helikopteret. På tampen legger han likevel ærlig til: - Jeg begynner vel å bli litt lei standup spørsmålene etter ett år på Sheppard, og så er det på'n igjen her.

To dager etter Offisersbladet var på besøk hadde Ole og Karen checkride. Over msn spør vi hvordan det gikk: - Det gikk kjempefint med begge to, svarer Karen.

Vi er ikke overrasket. Legenden lever videre.

Under kyndig veiledning lærer man en grundig preflight check.

Ole begynner å bli kjent med Black Hawkens tekniske finesser.

"Let's take a closer look behind this panel!"

Ole er godt fornøyd med utdannelsen på Ft Rucker.

Det norske "flaggskipet" har gått i arv i åresvis.

Anders og samboer Heidi trives godt i Alabama

Sørlandet, åsted for sommerlige festivaler og mellommenneskelig samkvem. Ferietiden er som kjent en periode man bør fylle med andre sysler enn de man til vanlig har fore. For de 1353 unge håpefulle kvinner og menn som lot Hove-festivalen og Quart'en seile sin egen sjø, og brukte tiden på Forsvaret, ble det en sørlandssommer de sent vil glemme!

EN ANNERLEDES

Av Rolf J. Ledal, OK/OTV Vestlandet

Felles opptak og seleksjon

Mens de siste glørne fra St.Hansbål over det ganske land ennå var lunkne, var det klart for å motta 1154 gutter og 199 jenter til felles opptak og seleksjon ved Luftforsvarets skolesenter på Kjevik. Nytt av året var at samtlige befalsskoler hadde lagt sitt opptak til Kjevik. Selv om dette medfører store påkjenninger på en leir som er dimensjonert for et nokså mer beskjedent antall losjerende, er det fordeler ved å samle alle på et brett. Gjennom et felles opptak er det blant annet mulig å tilby gode kandidater som er utkonkurrert ved en mer "populær" skole plass på en annen skole. En annen positiv effekt er at det også bidrar til en økt forståelse for de andre forsvarsgrenenes behov og kultur. I dagens forsvar, hvor antallet tilgjengelige befal og soldater mange plasser er under et kritisk minimum, er det

f. eks ikke lenger snakk om at operasjoner på bakken kun er et anliggende for Hæren.

... men likevel forskjellig

Årets opptak og seleksjonsperiode begynte likt for alle skolene, men når den første uken med legesjekk, fysiske og psykologiske tester og intervju var unnagjort, valgte Befalsskolen for Sjøforsvaret å sende sine aspiranter ubevæpnet ut på landeveien med følgende ordre: "Ta dere frem til Evje, dere får kr 150,- pr snute. Bruk de som dere vil!" Mens de øvrige befalsskolene valgte å drive grunnleggende eksersis og våpentrening, var BSS i ferd med å se hvordan aspirantene taklet uventede situasjoner. Noen kjørte Maxi-Taxi opp til Evje, andre lyktes med å skaffe seg haik. Etter en uke med strukturerte økter med følgebefal som ledere var situasjonen nå snudd på hodet. Intensjonsbasert ledelse ble fra nå av anvendt for de kommende sjøoffiserene, og det personlige initiativ og evne til

selvorganisering ble med ett mer fremtredende i hverdagen enn tidligere.

Personlige egenskaper i fokus

For å kunne få nok tid til å bli kjent med aspirantenes personlighet velger BSS denne tilnærmingen, og venter heller noen dager med å innlære ferdigheter på enkeltmanns-nivå. Hva som er den beste tilnærmingen, er kanskje litt vel tidlig å konkludere med ennå. BSS har i de senere årene lyktes svært godt med utdannelsen av sine befalelever og andelen frabeordringssaker er svært lav. Kanskje er det til nytte å bruke mer tid på det psykologiske og mindre tid på ladegrep og sluttet orden de første dagene.

Tøffe dager

Setesdalsnaturen kan ha sin sjarm, og gjennom feltøvelsene på Evje fikk aspirantene stifte bekjentskap med alle dens avskygninger, og ikke minst ukjente sider ved egen natur. Når Offisersbladets

Den feltmessige opptaksuken som gjennomføres på Evjemoen er knallhard, og den "skiller klinten fra hveten". Kandidatene får prøvd sine lederegenskaper i tillegg til fysisk og psykisk skikkethet. Samholdet under en slik feltuke blir meget godt. Erfarne instruktører og veiledere, følger de tett hele uken.

SOMMERFERIE

utskremte møtte aspirantene på Evje, var slitasken etter flere dager i felt lett å spore hos enkelte. Hinderløype, båreløp og andre aktiviteter på nærmest tom mage hadde satt sine spor. For noen med stor appetitt når maten endelig kom på bordet, var det en ny opplevelse å se hvor lite mat det egentlig var plass til i magesekken. Etter at halvparten av den mengden de vanligvis spiste var fortært, var det flere som så ut som om de kunne gå en kjent scene fra Monty Pythons glansdager en høy gang!

En ny sjanse

Etter at uken med feltøvelsene var behørig avsluttet med en lang natts marsj i et regnvær av en annen verden, ventet den siste uken av seleksjonsperioden med nye tester for de 120 som hadde fått lov til å prøve seg på aspirantperioden med dispensasjon i forhold til de fysiske kravene. Det sitter dessverre igjen et inntrykk av at gjennomsnittet av søkermassen er i dårligere

i fysisk form enn fjorårets gjennomsnitt, noe som gir grunn til bekymring. Skal Forsvaret makte å fylle sine elevplasser på befalskolene og rekruttere til avdelingsbefalsordningen og krigsskoleutdanning, er det bekymringsfullt at så mange og spesielt mange jenter faller fra på de fysiske prøvene. I denne sammenhengen spiller kanskje noe skarpe krav til minimumsprestasjoner hos jentene inn, og det må være lov å håpe at det blir tatt en grundig gjennomgang av de fysiske kravene som stilles og om de er rettfærdige. Befalselever som tas opp med dispensasjon må som et minimum følges opp med tilpasset fysisk trening. Verken den enkelte befalselev eller befalskole har godt av at hverdagen blir formørket av en trussel om frabeordning hengende over seg.

Sannhetens øyeblikk

12. juli opprinner og endelig er siste dag av aspirantperioden kommet. Morgenoppstilling

med endelig uttak av befalselever er berammet til kl 07:30, og det kribler nok kraftig i mange mager. Etter at opprop er foretatt, er det klart hvem som får tilbud om plass på grunnleggende befalsutdanning, og hvem som heller får satse på et brev fra samordna opptak når det gjelder høstens utdanningsplaner. Gjennomgående ser det ut til at befalskolene sikrer etterveksten, men det er grunn til bekymring på Luftforsvarets vegne. Det ser ut til at det vil bli en del ledige stillinger på sersjantnivå i Luftforsvaret neste sommer. Kanskje er det mange på førstegangstjeneste som er interessert i UB-utdanning i Luftforsvaret neste vår. Vi får uansett håpe at neste års søkermasse inneholder flere som er interessert i en karriere i Luftforsvaret. I år ble det mange ledige pulter på Kjevik. Det kommer vel ikke som noen stor overraskelse at det da blir mange ledige pulter på Kuhaugen i neste omgang. Ser vi her en gryende kollaps i Luftforsvaret?

VEIEN MOT INK

I det kommende året skal Offisersbladet følge fire befelselever gjennom sine møter med befalsutdanning i Hæren, Sjøforsvaret, Luftforsvaret og Heimevernet. Under feltdelen av aspirantperioden var Offisersbladets utskremte på Evje for å hilse på fire aspiranter som forhåpentligvis kom igjennom aspirantperioden med positivt resultat. I dette nummeret blir befelselevene introdusert for leserne med et miniintervju gjennomført på farten fra case til case.

Av Rolf J. Ledal, OK/OTV Vestlandet

Steinar Hesjevik Hanssen

Født 26. september 1982.

Sivilstand: samboer.

Kommer fra: opprinnelig fra Sandnessjøen, nå bosatt i Bergen. Har førstegangstjeneste og en vervingsperiode som kystjeger bak seg, og skal nå gjennomføre teknisk fagskole, maskin, i regi av Befalsskolen for Sjøforsvaret. Bakgrunnen for dette noe utradisjonelle skiftet fra operativ til teknisk bransje er at det nå er mulig å ta befalsutdanning i Sjøforsvaret med yrkesfaglig bakgrunn.

Steinar har fagbrev som motormann, og siden han trives godt i Forsvaret og trives med tekniske og praktiske gjøremål, er det nye utdanningstilbudet midt i blinken for ham. Noen fremtidig drømmestilling har ikke Steinar tenkt så mye på, men på spørsmålet svarer han: "Jeg får gå for gull, maskinmester på fregatt eller kystvaktskip!" Her er tydeligvis ambisjonene på plass!

Steinar i godt driv med livreddende førstehjelp.

Tord Aksel Hellerud Thoresen

Født 2. august 1988.

Sivilstand: kjæreste.

Kommer fra: Svarstad i Vestfold.

Tord Aksel har ikke gjennomført førstegangstjeneste før og skal tilbringe dette året som befelselev i Hans Majestet Kongens Garde. Motivasjon for dette valget oppgir han å være sin fotballavhengighet, og at han derfor ønsker å være i nærheten av Oslo. Grunnen til at han søkte befalsutdanning er at han ønsker å prøve ut Forsvaret. Etter befalsutdanning ser Tord Aksel for seg at han kan tenkes å fortsette sin militære karriere med tjeneste i internasjonale operasjoner og krigsskole. Noen drømmestilling har Tord Aksel så langt ikke sett seg ut, for ham er det utdanningen som er viktigst nå.

Rak i ryggen og med blikket festet på en karriere i Gardet.

LENE!

Jeanette Lien

Født 10. mai 1983.

Sivilstand: singel.

Jeanette snakker med trøndersk aksent og bor i Oslo.

I 2002 -2003 gjennomførte Jeanette førstegangstjeneste i artilleriet, og ønsker nå prøve noe nytt. Sine nye utfordringer finner hun på HVs utdanningssenter på Værnes hvor hun skal gå grunnleggende befalsutdanning av den "gamle skolen". Etter GBU går kanskje veien videre til krigsskoleutdanning, tiden er inne for å gjøre en forandring på livet, sier Jeanette til Offisersbladet. Ønsket tjeneste i fremtiden for Jeanette er å jobbe med utdanning og veiledning av soldater.

*Kliss våt og full av gjørme,
men blid og fornøyd etter en
runde i hinderløypa!*

Tonje Smedsrud Uglem

Født 29. desember 1988.

Sivilstand: kjæreste.

Kommer fra: Jondalen ved Kongsberg.

Det neste året skal Tonje tilbringe under Luftforsvarets befalsskoles vinger. Grunnen til at hun søkte LBSK er ikke så fremtredende. Mest av alt er hun nysgjerrig på Forsvaret, som virker som en spennende arbeidsplass på Tonje. Av ambisjoner for fremtiden, så har Tonje tenkt å skaffe seg minst to stjerner på skuldrene samtidig som hun får jobbe med utdanning og mennesker.

*Med en halv pølse innabords
begynner kreftene å komme
tilbake igjen hos Tonje.*

Norwegian-sjefens PR-jippo

I forbindelse med det store flyshowet som arrangeres på Rygge flystasjon den 26-25. august, ankom svenskene med sine JAS Gripen jagerfly torsdagen før.

Luftforsvaret hadde invitert et stort pressekorps for å informere om flyshowet, og kampflyprosjektet. Etter at Gripen flyene hadde stanset, hoppet ingen ringere enn sjefen for Norwegian, Bjørn Kjos ut av den ene toseters JAS Gripen. Han hadde etter eget utsagn, hatt en fantastisk tur fra Sverige til Norge. Det er som nesten like bra som å fly Norwegian spøkte en opplagt Kjos til pressen. Kjos har selv vært jagerflyger, og har fløyet blant annet F-104 Starfighter.

Norwegian har som kjent vist interesse for å starte flygninger fra Rygge sivile Lufthavn, når den åpner.

 Einar Holst Clausen

Minimuseum i Stavern

Etter nedleggelsen av Luftforsvarets leir i Stavern (Fredriksvern), overtok det sivile samfunnet denne naturperlen. Poltiet har inntatt mye av den leiren, mens det aktive kulturlivet i Stavern har fått tilhold i de eldste bygningene.

Et yrende liv med teater og kunstverksteder med utvalg fra lokale kunstnere.

I en av bygningene, har noen entusiaster laget en liten utstilling fra tiden da Luftforsvaret rådet grunnen i leiren. Den er sammen med alt det andre severdige på det indre leiområde, så absolutt verdt et besøk.

 RED

Angrepsfelt Sør ble Østerdal Garnisons nyeste klasserom

Angrepsfelt Sør i Regionfelt Østlandet ble åpnet og overlevert til Østerdal Garnison i juni. Garnisonssjefen, brigader Kjell-Ove Orderud Skare fortalte de fremmøtte at skytefeltet nå er komplett, og et av NATOs mest moderne senter for øving av hærstyrker. Det er et stort og svært viktig klasserom, sa en tydelig stolt garnisonssjef.

Bildet viser sjef HSTY generalmajor Lilland, flankert av ordføreren i Åmot Ole G. Narud og brigader Orderud Skare. Til høyre for Lilland sitter administrerende direktør i Forsvarsbygg Frode Sjursen - i toppen av skyteledertårnet.

Angrepsfelt Sør er det mest sentrale anlegget i Regionfelt Østlandet. Der kan Telemark bataljon øve bataljonen i angrep med skarpt. Feltet er unikt, og 140 oppdukkende mål, fire bevegelige målbaner, med over 90 kilometer vei og kjøretraseer. Feltet har tre hovedbaner, delt inn i stridsvognbane, stormpanserbane og panserbane. Det hele styres fra to moderne skyteledertårn. Det første spadetaket i Regionfelt Østlandet ble tatt i 1999, men arbeidet i Angrepsfelt Sør ble påbegynt i 2004. Enterprisekostnaden ble på ca 230 millioner kroner. Prisen på hele Regionfelt Østlandet ligger nå på ca 1,8 milliarder kroner. Hele skytefeltet har nå en utstrekning på rundt 200 kvadratkilometer. Arbeidet har ikke gått helt smertefritt, for motstanden fra både kommune og miljøorganisasjoner har til tider vært stor. Forsvarsbygg har derfor lagt stor vekt på en høy miljøprofil under hele utbyggingen, noe som de også har lyktes meget godt med.

På pressekonferansen ble protokoller og overleveringsdokumenter underskrevet av alle parter. Tilstede var blant andre også administrerende direktør i Forsvarsbygg Frode Sjursen, prosjektsjef Jens Levi Moldstad fra Forsvarsbygg og sjef HSTY generalmajor Jon Lilland, sammen med representanter fra hærstaben og ansatte i så vel Forsvarsbygg som entreprenører. Dagen ble avsluttet med en kraftfull demonstrasjon fra Telemark bataljon, med rekognosering, artilleribeskytning av angrepsmålet, sniperskyting med 12,7 mm rifle, før LEO 2 stridsvognene rullet inn og avfyrt skarpe granater mot oppdukkende og bevegelige mål i feltet.

 Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Benytt medlemsfordelen din!

Årlig rabatt

Som medlem i BFO får du en årlig rabatt på mobilabonnementet ditt. Beløpet varierer med abonnementsstype.

÷540,-

ActiveTalk

Månedspris	129,-
Minuttpris	0,89
SMS	0,69
MMS	1,99

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,59

NetCom ActiveTalk
kr 540,- i årlig rabatt
- for deg som ringer mye.

÷270,-

YoungTalk

Månedspris	0,-*
Minuttpris	1,49
SMS	0,69
MMS	1,99

• Inkluderer 30 SMS per måned
• Inkluderer 10 MMS per måned
• Betal 200 kr per mnd og ring for hele beløpet

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom YoungTalk
kr 270,- i årlig rabatt
- for deg som ønsker kontroll.

÷200,-

SmartTalk

Månedspris	0,-
Minuttpris	0,54
SMS	0,59
MMS	1,99

• Abonnementet forutsetter eFaktura

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom SmartTalk
kr 200,- i årlig rabatt
- alltid vår billigste minuttpris.

Hvis du velger å binde deg for 12 måneder så kan du i tillegg velge mellom en rabattert telefon eller ringetid. Med ringetid får du opptil kr 1200,- i avslag på telefonregningen i tillegg til den årlige rabatten. BFO-medlemmer har alltid fri etablering. For flere gode tilbud og bestilling, gå inn på bfo.netcom.no eller ring 984 49 900. Gjelder også deg som allerede er NetCom kunde.

NetCom Trådløs Familie

Nå koster det **INGENTING** verken å ringe, sende SMS eller MMS til hverandre.

Ring familiemedlemmene i hele Norge uten at det koster noe. En NetCom Trådløs Familie kan ha inntil 6 medlemmer. Alle NetCom Trådløs Familie medlemmene kan benytte seg av BFOs avtale med NetCom.

STORBRITANNIA – EN MILITÆR SØYLE FOR

London: -Jeg vet ikke om noen nasjoner som tenker så likt militært som Storbritannia og Norge. Vi bruker de samme doktriner, operasjonskonsepter og taktikk for alle forsvarsgrener, fremhever Norges forsvarsattaché oberst Jon P. Ryste. Det er heller ingen andre land som trener så mye i Norge som britene.

Tekst og foto: Tor Husby

Norge er også den nasjon som kjøper nest mest kursplasser for utdanning av offiserer. Hvert år har vi rundt 300 offiserer på britiske kurs – fra stabsskoler og nedover. I tillegg til at britene deltar jevnlig i øvelser i Norge gjennom hele året, er Norge en trofast deltager i Joint Maritime Course i Skottland, som nå har skiftet navn til Neptune Warrior. Den er blitt en veldig populær øvelse som tiltrekker seg styrker fra hele verden. Foruten norske marinestyrker og kystjegere, stiller vi også med luftstyrker. -Norge må betale for å delta, men sender landene militære enheter som britene selv ikke har, slipper de billigere. Et godt eksempel er dieseldrevne ubåter som Norge har, men ikke Storbritannia, fremhever oberst Ryste.

Forskjellig materiell

Men til tross for at vi tenker veldig likt og samarbeider tett, har vi ikke hatt den

samme likhet i materiell – hverken når det gjelder fartøyer, flytyper eller våpen til Hæren. Britene produserer selv det de behøver til forsvarsgrenene, mens Norge tradisjonelt kjøper mye materiell fra USA og Tyskland. En følge av dette er at vi ikke har hatt så mye teknisk samarbeid om hvordan vi opererer materiellet, bortsett fra når det gjelder Lynx og Sea King helikoptrene.

Oberstløyntnan Lars Sundnes opplyser at britene også er selve søylen når vi snakker om alliert trening i Norge. I hvert partallsår har de godt over 100.000 treningsdøgn i Nord-Norge, der selve knyttneven utgjøres av 3. commando brigade. De deltar fast i vår nasjonale vinterøvelse "Cold Response" som samtidig er britenes store finale for vintertreningen. I god tid foran disse storøvelsene sender britene ca. 300 vognførere, sanitets- og sambandsfolk og instruktører på lange "enabler"-kurs på Evenes flystasjon for å forberede deployeringen av opp til 2.500 marinesoldater. Den store aktiviteten i Nord-

Norge har ført til at Royal Marines har en fast stasjonert liaison offiser på Åsegarden leir.

Sammen med britene i Nord-Norge deltar også de nederlandske marinesoldater i RNLMC, som til sammen utgjør UK-NL Landing Force.

Clockwork/Bardufoss

I tillegg til aktiviteten organisert fra Åsegarden har Storbritannia dessuten i ca. 30 år hatt en fast helikopterbase på Bardufoss. Den er det nærmeste vi kommer en utenlandsk base på norsk jord.

-Den såkalte Clockworkleiren er en del av Bardufoss flystasjon der britenes Joint Helicopter Command driver kontinuerlige øvelser fra november til mars. Sist vinter var ca. 500 briter på forskjellige vinterkurs med Sea King, Lynx, Puma og Gazelle helikoptre. Men de skarpe oppdrag som britene har i Irak og Afghanistan har de siste år redusert den britiske tilstedeværelsen noe. I vinter hadde britene for eksempel ikke Chinook-helikoptrene her

NORGE

Helikopterflygerne får verdifull øving i landsetting i snøføyke.

nørekjøring bak BV, er ikke alltid lett.

Trening under skikkelige vinterforhold i Norge, gir Britene verdifulle erfaringer.

Graving av snøhuler er en ny opplevelse for de fleste Britiske soldater.

oppe, opplyser major Børge Eilertsen, stabsoffiser øving.

Men det stopper ikke med vinterøvelsene. I de siste år har Storbritannia begynt å sende en vedlikeholdsgruppe på ca. 40 mann hver sommer for å ta seg av leiren og rydde opp i øvelsesområdene.

Clockwork har sengekapasitet for 150 personer. Når britene sender flere, låner de norsk kapasitet på Bardufoss der Forsvaret har øremerket forlegninger for 300 mann til alliert trening. Det er på tale at hele ordningen med den britiske helikopterbasen kan komme i støpeskjeen i forbindelse med Forsvarsstudie 07. Leie av ledige forlegninger på Bardufoss er et alternativ som utredes.

Utgangspunktet for Clockwork var den regelmessige treningen som UK-NL Landing Force foretok i Nord-Norge. Med sine toptrente marinesoldater var styrken tiltenkt en viktig rolle i forsvaret av Nord-Norge under den kalde krigen. Helikoptrene, som skulle støtte de britiske og nederlandske marinesoldatene, måtte da være tilsvarende godt trent. Da trengte de fasiliteter til vedlikehold og innkvartering. Først ble den britiske leiren på Bardufoss forsøkt etablert som et NATO-prosjekt. Men

da det falt i fisk fikk Storbritannia lov til å bygge sin egen leir ved flyplassen. Bygningene består av ikke-permanente Moelvenbrakker. Det har vært lite spektakkel med de britiske soldatene og de har opparbeidet seg en god posisjon i lokalbefolkningen.

Bømoen ved Voss

Britiske og nederlandske commandosoldater dominerer igjen virksomheten i Alliert Treningssenter Sør på Bømoen ved Voss, selv om det britiske aktivitetsnivået på 6-10.000 treningsdøgn i året ikke kan sammenlignes med det i Harstadområdet. Det er også et islett av vintertrening for både britiske og tyske helikoptre på Voss. Den britiske vintertreningen begynte i 1967 med styrker som var øremerket for innsats i Norge i tilfelle en krise i den kalde krigen. I dag er fokuset flyttet til utdanning av vinterspesialister som skal bistå andre avdelinger. Briteres nærvær på Voss er blitt en del av vinteren på dette kulturstedet. De begynner dessuten å se på et militært nærvær andre deler av året.

-I tidsrommet januar, utgangen av mars hadde vi 50 spesialister fra Royal Marines på fjell-lederkurs der de går 100-150 km

lange skiturer i fjellterreng, lærer seg å mestre isklating, militær observasjon, overnatting og overlevelse i vinterfjell etc. Oppholdet i den norske fjellheimen representerer finpussingen av et totalt 9 måneder langt kurs i Wales og andre deler av Europa. Etter at spesialistene var dratt sin vei i vinter, kom 100 Royal Marines reservestyrker på grunnleggende vintertrening, opplyser oblt Oddmund Nygård på Bømoen.

Gratis bygging

Det er ikke bare herjing rundt i barske vinterfjell som kjennetegner britene på Voss. Deres ingeniørvædelinger har som en del av treningen bygget flere kilometer veier inn i skytefeltet, reist garasjer og kaserner som Forsvaret har fått gratis.

-At man satser på Voss skyldes ikke bare nærheten til Storbritannia, men også kombinasjonen av sikre sneforhold og mye nedbør. Kan de operere under våte, fuktige forhold kan de operere over alt, sier oberstløytnanten.

Det er ingen fast britisk liaisonoffiser på Voss, men ved behov drar offiseren på Åsegarden nedover for å assistere.

Instant Shelter

O.B.Wiik

Bruksområder:

Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

umoe mandal
**Designed for
littoral warfare**

Umoë Mandal AS

Member of the Ulltveit-Moe Group

Gismerøya, Serviceboks 902, N-4509 MANDAL, NORWAY

Tel: +47 3827 9200 Fax: +47 3826 0388

E-mail: mandal@um.no / Internet: www.um.no

umoe

Fellesstaben sørger Felleskap for enhver

Av Ragnar Dahl, BFO

Fellesstaben er opprettet for å gi bedre samordning av, og mer effektivt bidrag til strategiske satsingsområder, som for eksempel utdanning, ledelse, strategisk kommunikasjon, sanitet, etikk og moral, og til operative funksjonsområder som KKIS og logistikk.

Forsvarets felleskapasiteter skal bidra til et operasjonsbasert og effektivt forsvar gjennom felles integrerte konsepter, enheter og operative leveranser på områdene logistikk, KKIS, dokumentasjon, kultur- og identitetsrelatert virksomhet, moral og etikk, utdanning samt helse og sanitet. Vi har snakket med general Løvbukten om utviklingen av Fellesstaben og utviklingen innenfor de områdene han leder.

General Løvbukten, det er ganske stort fokus på aktivitet og utfordringer innenfor forsvarsgrenene; hvordan vil du karakterisere situasjonen innenfor fellesstyrkene?

Felleskapasitetene er under god utvikling, men flere av felleskapasitetene er noe underdimensjonert for det behovet og de operative ambisjonene vi har i dag. Dermed oppstår samtidighetsproblematikken; altså en svekket evne til å betjene flere operasjoner samtidig. Dette blir spesielt synlig når skillet mellom styrker til innsats innenlands og i internasjonale operasjoner er kunstig - og styrkene hentes fra den samme styrkebrønnen. For våre avdelinger som består av mange små spesialistmiljøer opplever vi stor slitasje, forteller Løvbukten – Enkelte av mine underlagte avdelinger hadde en deltakelse i internasjonale operasjoner blant sine ansatte på 60 prosent. Det er viktig at vi ikke sliter ut personellet og deres familier.

Avdelingene under Fellesstaben ser ut til å være veldig forskjellige, hvordan kan det være effektivt å ha disse virksomhetene under én og samme ledelse?

Forsvarets felleskapasiteter spenner bredt og det anser jeg som en styrke! Med avdelinger som Forsvarets Sanitet, Forsvarets Kompetansesenter for Kommando- og Kontrollinformasjons-

for Forsvarets operative fundament: kapasitetene er grunnlaget for operasjon

systemer, Feltprestkorpsset, Forsvarsmuseet, Forsvarets musikk, Forsvarets Skolesenter, Forsvarets Arkivadministrasjon, Akershus Festning, og Forsvarets Kompetansesenter Logistikk underlagt Fellesstaben kan det kanskje være vanskelig å se en åpenbar sammenheng.

Jeg ser det slik at fellesavdelingene utgjør grunnlaget, et fundament, for Forsvarets virksomhet på flere sentrale områder. Sett på denne måten blir det fort klart at det er mye mer som er felles for avdelingene enn hva det er som skiller dem.

Du har selv en tung bakgrunn fra de operative miljøene i Forsvaret. På hvilken måte bidrar fellesstyrkene til Forsvarets operative evne?
I det operative spekteret av våre aktiviteter leverer Fellesstaben de avdelingene som legger forholdene til rette for at kampavdelingene kan operere. Samband, sanitet og logistikk er de første kapasitetene som er aktive i enhver misjon - uavhengig av størrelse og oppdrag. Uten mulighet for at norske styrker kan "snakke sammen"; uten forsyningslinje hjem og uten evne til å ivareta våre ansattes mentale og fysiske helse vil ganske enkelt vår operative evne forsvinne. Disse kapasitetene er selvfølgelig også svært viktig for operativ effektivitet og sikkerhet når operasjonene er i gang. Dette er sentrale deler av fundamentet Forsvaret skal stå på når vi opererer. Forsvarets operasjoner i de senere år har også i enda større grad synliggjort behovet for et solid etisk fundament for det vi gjør. I tillegg til utvikling, utdanning og ledelse er Feltprestkorpsset i Forsvaret uunnværlige under gjennomføring av operasjonene våre. Det blir også mer viktig at vi kan dokumentere våre handlinger, også i operasjoner, for å fremstå som et troverdig Forsvar, sier Løvbukten. Derfor er også de avdelingene våre som mange ikke umiddelbart ser den operative verdien av, faktisk svært viktige for vår operative evne.

Kan du gi noen konkrete eksempler på dette?
I Afghanistan er vi "Telenor i felt", alt fra å sette opp internet- og telefontilgang, infrastruktur og kommunikasjonssystemer til det å etablere sikkerhet gjennom kameraovervåkning og adgangskontroll i leirene. Under julehøytiden i

2006 underholdt Forsvarets musikk norske og utenlandske styrker i Afghanistan. På sikt er det også ønskelig å deployere musikken til internasjonale operasjoner som et ledd i vårt CIMIC-arbeid. På det lokale sykehuset i Meymaneh har mange sivile afghanere fått livsviktig hjelp som følge av anestesiprojektet, dette legges merke til og gir styrkene et godt rykte og støtte i sivilbefolkningen. Dette arbeidet er startet opp igjen, med nytt personell fra Norge, etter bombeangrepet som så tragisk kostet en finsk soldat livet og såret vårt personell.

Du sier at felleskapasitetene har vært underdimensjonert - hva gjøres med det?
Vi erkjenner at enkelte fagmiljøer er kritisk svake og derfor må styrkes. Det er vår ambisjon at de operative leveransene fra Fellesstabens underavdelinger skal være av høy internasjonal standard, og være tilgjengelige når det er behov for dem. Dette krever at vi organiserer oss mest mulig fleksibelt, at vi har kraftfulle fagmiljøer som over tid kan levere den kompetansen vi trenger, og at vi har en løpende dialog med FLO om levering av materiell. Løvbukten tenker - og sier at *balanse* er nøkkelen. Fellesstaben jobber kontinuerlig med å bedre balansen mellom oppgaver, strukturer og ressurser. Vi har fått en stadig bredere forståelse for behovene ved fellesstyrkene og dermed styrket finansieringen. Samtidig er vi blitt mye flinkere til å utnytte ressursene gjennom en dynamisk styring på tvers av alle våre virksomhetsområder. Sjefene spiller en langt mer aktiv rolle enn ved tradisjonell forvaltning av budsjetter og virksomhetsplaner, og lederteamet har en viktig funksjon på dette området. Dette fører til at ledige ressurser kan utnyttes til å styrke prioriterte aktiviteter eller løse nye utfordringer på en mer fleksibel og effektiv måte. Konseptet gir større økonomiske handlefrihet - og større handlekraft. Jeg tror vi har klart å skape et bredt fellesansvar for Forsvarets behov - utover den enkelte avdelingssjefs fokus på sin egen virksomhet.

Vi hører stadig mer om de kulturelterte virksomhetene under Fellesstaben - hva skjer på disse områdene?

Gjennom Akershus kommandantskap, Forsvarsmuseet og Forsvarets musikk ivaretar Fellestabens avdelinger også det mer tidløse fundamentet til Forsvaret. Historien, kulturen - selve grunnlaget for hva og hvem vi er, samt hvor vi stammer fra. Festningene har en sterk historiefortellende kraft - det er til bygningene vi ofte går når vi vil lære mer om et lands historie og kultur.

Vår kommunikasjon og vårt omdømme er avgjørende for Forsvarets legitimitet og troverdighet i samfunnet, og for at vi skal kunne fremstå som et naturlig valg for talentfulle ungdommer. Jeg har nevnt musikken sitt bidrag i Afghanistan, men de deltar også på mange andre spennende prosjekter og arenaer. Blant annet står "Peer Gynt ved Gålåvatnet" på Akershus festning og Lill Lindfors med Marinemusikkens Fyrverkerikonserter på Oscarsborg på programmet i sommer. Sjef Akershus Kommandantskap var nylig vertskap for gjennomføring av barnefestivalen med flere tusen besøkende, og til den nye utstillingen til Forsvarsmuseet. Så her skjer det ting! Vi skal i tillegg til å ivareta eldre historie i større grad fokusere på vår samtid, slik at også dagens helter og hendelser er med å fortelle vår historie, sier Løvbukten.

Det er en sterk sammenheng mellom identitet, kultur, omdømme og rekruttering. Vi utvikler nå disse områdene, og i sterkere grad ser vi dem i sammenheng. Derfor samler vi musikk, museer og festninger i én organisasjon; *Nasjonale festninger og militær kultur*. Dette skal bli en slagkraftig enhet som jeg håper vi nå får etablert fra starten av 2008.

Mange snakker om rekrutterings- og bemanningsproblemene i Forsvaret i dag. Hvordan er situasjonen på fellesområdet?
Rekruttering og bemanning er en utfordring for oss - spesielt når det gjelder spesialistfunksjoner innefor sanitet, KKIS og logistikk. Samtidig ser det ut til at det er lettere å rekruttere til områder som musikk, feltprestkorpsset og arkivtjenesten. *Fellesoffiseren* og evnen til helhetstenkning er uansett svært viktig for meg, sier Løvbukten. Vi sier vi skal fremme og tiltrekke oss talenter. Jeg arbeider aktivt for å få en rettferdig innflytelse i tilsetningsråd og opptak ved skoler og

kursaktivitet, slik at disse talentene løftes fram. Det er svært viktig å sette fokus på dette området i årene fremover.

Vi må tenke nytt, og er aktive for å etablere et sivilt-militært samarbeid når det gjelder rekruttering, utvikling og anvendelse av personell innenfor spesialistfunksjoner som psykologer, leger, sykepleiere, veterinærer osv. Samtidig styrker vi andre spesialistfunksjoner. Vi har for eksempel startet opp språkkurs i pashto og dari ved Forsvarets skolesenter. Vi gjør også det vi kan for å styrke utdanning og bemanning ved eksplosivrydder-miljøet i Forsvaret – Dette er jo et eksempel på kapasiteter vi stort sett må utdanne selv. Felleskapasitetene sikrer tilgang til gode folk blant annet gjennom den kompetanse og prestisje tjeneste ved fellesavdelinger gir. Rekruttering er en vesentlig utfordring i fremtiden, men det er enda viktigere å utvikle og beholde de dyktige folkene våre, sier Løvbukten

Vi har merket oss at Fellesstaben for kort tid siden gjennomførte en samling med mange ulike deltagere med tema "nettverksbasert forsvar" (NBF). Hvilken rolle har du på dette området?

Vi må i større grad rette fokus mot hva som kreves for at vi skal møte fremtidens konflikter. Operasjonskonseptene må utvikles og organisasjoner, kulturer og teknologi må utvikles med fokus på hvordan vi skal operere. Flere av våre avdelinger har en naturlig, ledende rolle innenfor utviklingsområder som er av stor betydning for utviklingen og implementeringen av NBF.

Etablering av en sterk ledelse av Forsvarets informasjonsinfrastruktur er en del av dette. Helhetlig styring og ledelse på dette området er helt avgjørende hvis vi skal nå våre mål i fremtiden. Jeg ønsker å være en sentral tilrettelegger og drivkraft med støtte fra de ulike miljøene i Forsvaret, sier generalmajor Løvbukten.

Men teknologien da, Løvbukten?

Teknologien muliggjør samhandling og deling av informasjon og grunnlaget for gode og raske beslutninger, *men det er den menneskelige dimensjonen som blir den sentrale*. Vi må arbeide sammen i nettverk, kunne skifte roller når det er hensiktsmessig, være villig til å dele informasjon og dyrke kjernen; tillit på tvers av bakgrunn, fag, posisjon og geografi der vi støtter og agerer på vegne av hverandre. Hva betyr dette for hvordan mennesker oppfatter, bearbeider informasjon, føler og handler? Hva betyr dette for hvem vi rekrutterer og selekterer på ulike nivå? - Hvordan vi utdanner, øver og utvikler? Her er det fortsatt veldig mange spørsmål og få svar, men vi er i gang! Forsvarets skolesenter har en sentral rolle når det gjelder konseptutvikling, seleksjon og utdanning. Forsvarets nye fellesoperative doktriner - som nå er under distribusjon - er et meget godt grunnlag. Et helhetlig lederutviklingskonsept videreutvikles i regi av FS og FSS. Alle miljøer og krefter i Forsvaret må engasjeres slik at vi sammen kan stille de gode spørsmålene, søke en felles forståelse og på ulike måter bidra til å operasjonalisere NBF. Utviklingen av

fremtidens soldater, ledere, profesjonskulturer, organisasjonsstrukturer og teknologiske løsninger er jo i gang – vi har ikke noe tid å miste og Norge skal være et foregangsland innenfor NBF i NATO, sier Løvbukten.

I begynnelsen av samtalen var vi inne på bakgrunnen for opprettelsen av Fellesstaben og utfordringene ved et så "ferskt" ledelsesledd. Hva har Fellesstaben oppnådd, og hvilke utfordringer står dere overfor?

Fellesstaben har i praksis ikke fungert mye mer enn ett år. Jeg tror det viktigste vi har bidratt til er bedre balanse mellom oppgaver og ressurser for avdelingene våre, og en bredere forståelse for sammenhengen mellom det fellesstyrkene gjør og alle andres evne og muligheter til å operere. Derfor tror jeg vi har vært viktige for de avdelingene vi leder – og det er verd ganske mye i seg selv. Det viktigste er likevel tross alt at vi bidrar til Forsvarets operative evne – i morgen og på lang sikt. Derfor må vi holde fokus på helhet og sammenhenger. Vi skal videreutvikle fellesløsninger når det er effektivt, og være pådriver i utvikling som må være felles. Et område som vi allerede har snakket om er jo NBF.

De kapasitetene vi leverer er etterspurt uansett hvor Forsvaret velger å deployere. Vår viktigste ambisjon er derfor å være et solid fundament for Forsvaret i hele spekteret av aktiviteter, hjemme som ute, avslutter generalmajor Løvbukten.

Bergans

OF NORWAY

**Leverandøren av bekledning, telt,
soveposer, vester og ryggsekker
til spesialenheter verden over**

**Bergans Fritid AS, Loesmoen
Box 293, 3301 Hokksund
Tlf: 32 25 25 00
Fax: 32 25 25 10
marked@bergans.no
www.bergans.no**

B Returadresse:
Offisersbladet
Karl Johansgate 12J
0105 OSLO

B-Economique
NORGE

Eurofighter for Norge

Ryggraden i fremtidens europeiske flyvåpen

Norge trenger nye kampfly, og Eurofighter er en sterk kandidat. De første flyene er allerede i aktiv tjeneste hos våre NATO-partnere Storbritannia, Tyskland, Italia og Spania. Med Eurofighter får norske flyvere det beste våpensystemet for å forsvare norske interesser. Norge er også invitert med i det europeiske samarbeidet om å videreutvikle Eurofighter, og norske høyteknologiske bedrifter er allerede i gang med betydningsfulle forsknings- og utviklingsoppdrag.

Eurofighter leverer
www.eurofighter.com